IP BOX 2021

BILANS PO DWÓCH LATACH

PIERWSZY KOMPLEKSOWY RAPORT DOTYCZĄCY ULGI INNOVATION BOX

© Copyright by KR Group LTD, Warszawa 2021

KR Group to polska, dynamicznie rozwijająca się grupa księgowo-podatkowa z oddziałami w Polsce, Czechach, Rumunii i na Węgrzech. Od 2000 r. firma zbudowała silną pozycję na rynku usług księgowych, podatkowych, audytu oraz kadr i płac. Niniejszy raport KR Group opracował we współpracy z firmą ConQuest Consulting. Dołożyliśmy wszelkich starań, by raport był bezstronny i obiektywny. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Opracowanie analiz: ConQuest Consulting
Opieka merytoryczna: Katarzyna Adamowicz, Adam Apel, Kacper Kosowicz, KR Group
Redakcja: Anna Chyckowska
Projekt graficzny: Fabian Koper, KR Group
Koordynator wydania: Natalia Chruścicka, KR Group

EXECUTIVE SUMMARY

Innowacje: gra o przyszłość

Międzynarodowy wyścig o innowacje trwa, a orężem państw rywalizujących o dopływ nowego kapitału i utrzymanie rodzimych inwestorów jest system podatkowy. Zwycięzcy tego starcia odczują efekt: wzmocni się gospodarka, zarobi innowator, zyskają jego dostawcy i konsumenci. Jak w tej grze radzą sobie Polska i polscy przedsiębiorcy?

W naszym otoczeniu prawno-gospodarczym działają dwie ulgi dla innowatorów: B+R (od 2016 r.) i o trzy lata młodsza IP BOX. Ta ostatnia, u prawnych podstaw, jest najbardziej przyjazną zachętą podatkową – sposób wykorzystania osiągniętej korzyści podatkowej nie jest warunkowany (zaoszczędzone środki można reinwestować, pokryć nimi wydatki operacyjne, premie roczne, a nawet wypłacić w formie dywidendy – decyduje przedsiębiorca). Niniejszą publikacją podjęliśmy próbę podsumowania pierwszych dwóch lat funkcjonowania ulgi IP BOX w Polsce. W ten sposób inicjujemy debatę o tym: czy potencjał leżący w tej zachęcie jest wykorzystywany; jakie czynniki zwiększają popularność IP BOX wśród przedsiębiorców i czy spełnia ona rolę przypisaną jej przez legislatora, tj. pobudza innowacyjność gospodarki.

Aby to ustalić, przeanalizowaliśmy sposób działania IP BOX w kraju i Europie; wybraliśmy sześć kluczowych branż rodzimego rynku, wśród których przeprowadziliśmy badanie jakościowe. Przeanalizowaliśmy też dane zaczerpnięte z Ministerstwa Finansów czy Krajowej Informacji Skarbowej. Staraliśmy się zrozumieć, dlaczego niektóre firmy dostrzegają korzyści z IP BOX, a inne nie. Z zebranego materiału wyłonił się obraz:

1. W pierwszym roku działania ulgi IP BOX skorzystało z niej 1918 podatników, z czego jedynie około 400 nie komercjalizowało prawa do oprogramowania komputerowego. Tylko 3% stanowili płatnicy CIT. **Śpiący beneficjenci pozostają w sektorze produkcji, biotechnologii, przemysłu oraz usług.**

2. **Podatnicy, którzy jeszcze nie skorzystali z IP BOX, nie mieli odpowiedniej wiedzy na temat warunków korzystania i potencjalnych korzyści.** 66% ankietowanych firm poszukiwało profesjonalnego wsparcia doradców podatkowych ze względu na niepewność stosowania przepisów i prawdopodobieństwo wystąpienia kontroli podatkowej po zastosowaniu ulgi.

3. **Najszybciej na ulgę zareagowali mikroprzedsiębiorcy prowadzący jednoosobowe działalności gospodarcze.** Ta grupa stanowiła około 97% podatników korzystających z IP BOX w 2019 r. Podobnie było w drugiej połowie 2020 r. – 92% interpretacji indywidualnych dotyczących zastosowania IP BOX wydano wobec podatników PIT.

4. **Na ten moment start-upy nie uważają, że IP BOX to realna opcja:** na tym etapie jeszcze nie osiągają zysków z komercjalizacji prawa własności intelektualnej. A nawet jeśli osiągają, to mogą uzyskać status małego podatnika i korzystać z 9-procentowej stawki CIT. Wówczas korzyści podatkowe związane z ulgą IP BOX nie są aż tak atrakcyjne, szczególnie gdy uwzględni się towarzyszące temu koszty i ryzyka.

Analiza tendencji i prognoz pozwala jednak sądzić, że czas uwolnienia potencjału IP BOX w Polsce przypadnie na rok finansowy 2021-2022. To, co najlepsze w zakresie wykorzystania tej ulgi przez podatników, po prosu jest jeszcze przed nami. Pierwsze dwa lata należy uznać za projekt pilotażowy. Kluczowa będzie łatwość stosowania prawa, poprawa dialogu na linii organy podatkowe–przedsiębiorcy, a przede wszystkim złagodzenie podejścia organów w zakresie wymogu prowadzenia ewidencji księgowej na bieżąco dla poszczególnego IP. Jeśli tak się stanie, IP BOX będzie można nazwać rzeczywistym stymulantem wzrostu innowacyjności polskiej gospodarki. O tym również piszemy w niniejszym raporcie, do lektury którego serdecznie zapraszam. ◆

Kacper Kosowicz
Business Development & Marketing Director CEE

RAPORT IP BOX

SPIS TREŚCI

Polska staje się **coraz bardziej atrakcyjna** dla krajowych i zagranicznych inwestorów 6

KOMENTARZ: **Thom Barnhardt**

IP BOX w Polsce: zachęta nie tylko dla IT i nowych technologii 7

ANALIZA

Nowa ulga podatkowa o charakterze dochodowym IP BOX działa w Polsce od 2019 r. – została wprowadzona jako narzędzie do stymulacji rozwoju i innowacji polskiej gospodraki. Kto o niej wie, kto z niej korzysta i co można dzięki niej zyskać?

Dlaczego IP BOX **ma szansę** w Polsce? 14

KOMENTARZ: **Greg Albrecht**

Nowy magnes na **kapitał zagraniczny** 15

KOMENTARZ: **Michael Dembinski**

IP BOX w Europie: lekcje dla Polski 17

ANALIZA

Ulga IP BOX w 18 krajach Europy (w tym 13 państwach członkowskich UE) funkcjonuje na różnych zasadach i pod różnymi nazwami, lecz w każdym została wprowadzona, by pobudzić innowacje w gospodarce. Według przygotowanego na potrzeby niniejszego raportu wskaźnika na dzień dzisiejszy liderem tworzenia i komercjalizacji własności intelektualnej w Europie jest Holandia, Polska wypada zaś słabo – ma więc wiele do nadrobienia i ma od kogo się uczyć.
Holandia nie jest jedynym silnie innowacyjnym krajem w regionie. Wielka Brytania, Francja czy Luksemburg stanowią coraz ciekawszą alternatywę dla firm w zakresie komercjalizacji IP. Przypadek Węgier ukazuje zaś, jak do kwestii promocji innowacji podchodzi kraj o zbliżonych parametrach gospodarczych co Polska. Doświadczenia wybranych państw Europy w implementacji IP BOX stanowią dobry punkt wyjścia do oceny, jak kształtować rozwój ulgi w Polsce i czego można od tego rozwiązania oczekiwać.

Węgry 19

Francja 21

Luksemburg 23

Wielka Brytania 25

Holandia 27

Lekcje dla Polski: główne wnioski 29

Bilans ulgi **po dwóch latach** 33

ANALIZA

Którzy podatnicy w Polsce wiedzą o uldze, jakie korzyści osiągnęli z jej tytułu oraz co myślą na temat zachęty i problemów związanych z jej wykorzystaniem? Aby odpowiedzieć na te pytania, przeprowadziliśmy badanie jakościowe wybranych podatników. Szczegółowej analizie poddaliśmy również uzyskane i po raz pierwszy opracowane najnowsze dane Ministerstwa Finansów na temat beneficjentów ulgi. Dopełnienie obrazu stanowi zbiorcza ilościowa analiza interpretacji indywidualnych wydanych przez Krajową Informację Skarbową przedsiębiorcom pod kątem możliwości zastosowania przez nich zachęty IP BOX.

IT: główny odbiorca ulgi 41

Game development: za słabo poinformowani o IP BOX 42

Inne branże: kim są śpiący beneficjenci? 44

Tendencje i prognozy 46

IP BOX a inne ulgi podatkowe: porównanie i ryzyko zastąpienia 49

ANALIZA

Polski system podatkowy oferuje kilka ulg mających zachęcić przedsiębiorców do podejmowania działań rozwojowych. IP BOX oraz CIT estoński są ulgami o charakterze dochodowym, natomiast B+R i najmłodsza ulga na robotyzację (przynajmniej w dotychczasowych założeniach) – kosztowym. Największa konkurencja występuje między IP BOX a CIT-em estońskim, ponieważ obie zachęty skupiają się na dochodowej stronie stymulacji rozwojowej działalności podatnika. Największe powiązanie istnieje natomiast między ulgą IP BOX oraz ulgą B+R. Najmniejszym zagrożeniem dla popularności IP BOX jest prawdopodobnie ulga na robotyzację. Przewidywania te zweryfikować może tylko czas.

Polska staje się coraz bardziej atrakcyjna dla krajowych i zagranicznych inwestorów

Thom Barnhardt

Założyciel
CEE Business
Media z siedzibą
w Polsce, organizującej konkursy Digital Award
oraz Physical Award wyłaniające (zwłaszcza
w usługach biznesowych i firmach technologicznych)
najlepsze praktyki i liderów w Europie Środkowo-
-Wschodniej. Partner w kilku europejskich firmach
technologicznych i eventowych.

W ciągu ostatnich 20 lat Polska doświadczyła dynamicznej, wielowarstwowej transformacji. Gospodarka wciąż utrzymuje się w fazie intensywnego rozwoju – widać to po rosnących wynagrodzeniach i cenach produktów oraz usług, przy jednoczesnym napływie kapitału zagranicznego.

Na przestrzeni lat byłem również świadkiem znaczących przemian społecznych. Polacy są otwartym i innowacyjnym narodem, a komunikacja w języku angielskim nigdy nie była w tym kraju prostsza. Do tego widoczny jest postępujący proces digitalizacji, zarówno na poziomie biznesu, jak i administracji państwowej. Dlatego inwestorzy krajowi i zagraniczni coraz przychylniej patrzą na Polskę.
Interesującym zjawiskiem jest ponadto narastająca wewnętrzna rywalizacja regionów o nowe inwestycje oraz programy rozwoju. Ma to pozytywny wpływ na promocję polskich miast za granicą. W tym aspekcie Polska zdecydowanie wyróżnia się na tle Europy.

W Polsce pojawia się coraz więcej inwestycji ze strony światowych liderów branż innowacyjnych, czego przykładem jest m.in. rosnąca liczba projektów w kontekście zalążków polskiej doliny awiacyjnej. Polska może pochwalić się również znaczącym rozwojem w kwestii działalności w obrębie takich branż jak szeroko pojęta Farmacja, IT, ICT, Gamedev, Biotechnologia, FinTech czy Machine Learning & AI. Pozwala to optymistycznie patrzeć w przyszłość. Polski rząd i przedsiębiorcy zaczynają dostrzegać, że kolejnym kamieniem milowym w rozwoju gospodarki i innowacyjności jest postawienie na inwestycje w technologię.

Zauważam również znacząca poprawę w kwestii ogólnego podejścia organów władzy do przedsiębiorców. Staje się ono coraz bardziej przychylne pod kątem interpretacji litery prawa, co przejawia się m.in. w kwestiach administracyjnych oraz ustawodawczych. Wzrost nakładów na działalność badawczo-rozwojową czy nowe propozycje w kontekście ulg podatkowych takich jak IP BOX tylko to potwierdzają. Niemniej Polska z całą pewnością nie jest europejskim liderem w kwestii zachęt innowacyjnych, a przykłady lepszego systemu stymulacji biznesowej można znaleźć w innych państwach regionu.

Dodatkowo jednym z elementów psujących wizerunek Polski za granicą jest wysoka emisja zanieczyszczeń oraz niskie tempo wprowadzania zmian w zakresie wykorzystania energii odnawialnej. Można podać przykłady firm, które wycofywały się z inwestycji w kraju właśnie z tego powodu. W mojej opinii Polska ma odpowiednie zasoby, by przeprowadzić sprawną transformację energetyczną, w tym dostęp do potencjalnych partnerów zagranicznych, umożliwiających realizację takiego procesu

Polska wykazuje duży potencjał w kontekście sektora innowacji. Mimo tego istnieją obszary, które wymagają reform i dalszych ulepszeń. Dotyczy to głównie intensyfikacji działań promujących Polskę za granicą, decyzji związanych z transformacją energetyczną kraju oraz poluzowania i stabilizacji przepisów podatkowych.

Zakładając, że zmiany te znajdą swoje odzwierciedlenie w kolektywnym działaniu rządu i sektora prywatnego, jestem ogromnym optymistą w kontekście przyszłości polskiej gospodarki w perspektywie kolejnych 10 lat. ◆

IP BOX w Polsce: zachęta nie tylko dla IT i nowych technologii

Nowa ulga podatkowa o charakterze dochodowym IP BOX działa w Polsce od 2019 r.[1] – została wprowadzona jako narzędzie do stymulacji rozwoju i innowacji polskiej gospodraki. Kto o niej wie, kto z niej korzysta i co można dzięki niej zyskać?

Jak wyjaśnia Ministerstwo Finansów, **IP BOX jest rozwiązaniem dla wszystkich podatników PIT oraz CIT prowadzących działalność badawczo-rozwojową i osiągających dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnych (KPWI).**

Do kwalifikowanych praw własności intelektualnej zaliczamy:

1. patent,
2. prawo ochronne na wzór użytkowy,
3. prawo rejestracji wzoru przemysłowego,
4. prawo z rejestracji topografii układu scalonego,
5. dodatkowe prawo ochronne dla patentu na produkt leczniczy lub produkt ochrony roślin,
6. prawo z rejestracji produktu leczniczego i produktu leczniczego weterynaryjnego dopuszczonych do obrotu,
7. wyłączne prawo, o którym mowa w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. z 2018 r. poz. 432),
8. autorskie prawo do programu komputerowego

1. Podstawę prawną dla ulgi IP BOX stanowi Ustawa z 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2193 i 2500). Od momentu wejścia ulgi do polskiego systemu podatkowego 1 stycznia 2019 r. do dnia publikacji niniejszego raportu wprowadzono nieznaczne zmiany w przepisach regulujących IP BOX, które obowiązują od początku 2021 r.

Co do zasady ulga kierowana jest do przedsiębiorców, którzy KPWI wytworzyli, ulepszyli czy też rozwinęli. W określonych przypadkach z ulgi mogą korzystać podatnicy, którzy nabyli KPWI od podmiotów zewnętrznych, a następnie je rozwinęli w ramach własnej działalności badawczo-rozwojowej.

Kto (s)korzysta z ulgi? W Polsce systematycznie rośnie liczba podmiotów deklarujących prowadzenie działalności o charakterze badawczo-rozwojowym (B+R) – między 2014 a 2019 r. ich liczba zwiększyła się o ponad 168%. Rosną też ogólne nakłady na badania i rozwój – w 2019 r. wyniosły 30,285 mld zł (to prawie dwukrotny wzrost w porównaniu z rokiem 2014). **Należy więc sądzić, że rynek potencjalnych odbiorców IP BOX będzie się rozwijał.**

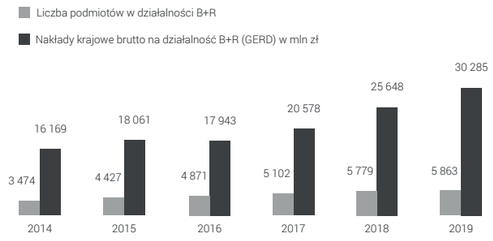

Wykres 1. Liczba podmiotów w działalności B+R oraz nakłady krajowe brutto na działalność B+R w latach 2014-2019 (mln zł)
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2019 r., 2020.
"Polskie B+R, dostępne narzędzia wsparcia i nowe możliwości", Polski Instytut Ekonomiczny, 2019, pie.net.pl/wp-content/uploads/2019/05/PIE-BR.pdf

Ulgi podatkowe zyskują na popularności

Do momentu wprowadzenia IP BOX podatnicy prowadzący działalność B+R mogli korzystać z kilku zachęt i ulg podatkowych: np. z zezwoleń strefowych (SSE) i zwolnień wynikających z decyzji o wsparciu (w ramach tzw. Polskiej Strefy Inwestycji) oraz (od 2016 r.) z ulgi badawczo-rozwojowej (B+R)*. Z ulgi tej w 2017 r. skorzystało 1186 podmiotów, w 2019 r. zaś 1277 podatników CIT oraz 1192 podatników PIT. Można więc przyjąć, że przedsiębiorcy w Polsce ostrożnie korzystają z zachęt podatkowych, choć z roku na rok coraz chętniej. Wynika to przede wszystkim z relatywnie krótkiego okresu działania ulgi B+R – dotyczy to również ulgi IP BOX, która została wprowadzona dopiero w 2019 r. Znaczący wzrost udziału beneficjentów ulg wśród podmiotów, które potencjalnie mogą z nich korzystać, pokazuje jednak, że oba te rozwiązania będą cieszyć się coraz większym zainteresowaniem.

1918

Tyle podmiotów skorzystało z IP BOX w pierwszym roku działania ulgi

** Przegląd obecnie dostępnych ulg – zob. str. 49.*

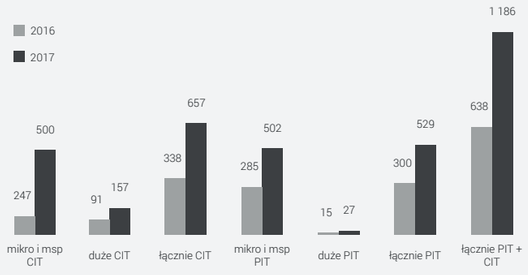

Wykres 2. Liczba podmiotów, które skorzystały z ulgi B+R w latach 2016-2017 z podziałem na PIT oraz CIT
Źródło: Opracowanie własne na podstawie /www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologia/sukces-ulgi-na-br,pie.net.pl/wp-content/uploads/2019/05/PIE-BR.pdf
"Polskie B+R, dostępne narzędzia wsparcia i nowe możliwości", Polski Instytut Ekonomiczny, 2019, pie.net.pl/wp-content/uploads/2019/05/PIE-BR.pdf

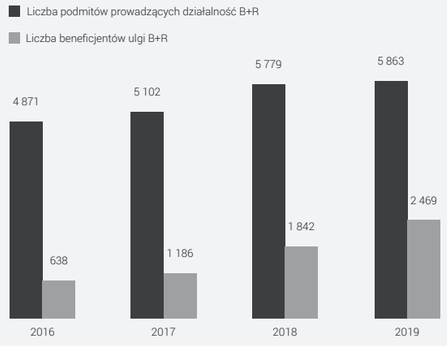

Wykres 3. Liczba podmiotów, które skorzystały z ulgi B+R oraz liczba podmiotów prowadzących działalność B+R w latach 2016-2019
Źródło: Opracowanie własne na podstawie /www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologia/sukces-ulgi-na-br,pie.net.pl/wp-content/uploads/2019/05/PIE-BR.pdf
"Polskie B+R, dostępne narzędzia wsparcia i nowe możliwości", Polski Instytut Ekonomiczny, 2019, pie.net.pl/wp-content/uploads/2019/05/PIE-BR.pdf

Bez wątpienia IP BOX otwiera możliwości dla branż związanych z wytwarzaniem nowych autorskich produktów i rozwiązań. Do tych, które wykazują obecnie największy potencjał, należą: IT, ICT, branża medyczna, finansowa, game development, farmacja, motoryzacja, biotechnologia i ich pochodne. Ze względu na kreatywny charakter działalności prowadzonej we wspomnianych obszarach, reprezentujące je przedsiębiorstwa mogą charakteryzować się wysokim udziałem dochodu pochodzącego od wybranego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej. W związku z tym wykorzystanie ulgi IP BOX może zapewnić im wysokie korzyści w postaci oszczędności podatkowej i powiększenia rozporządzalnego dochodu przedsiębiorstwa.

Co daje IP BOX? Stosując zachętę, podatnik płaci 5-procentowy podatek od dochodu (ta sama stawka dla PIT oraz CIT) osiągniętego z wybranego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej. Oznacza to **znaczną oszczędność w porównaniu z rozliczaniem się na zasadach ogólnych,** tj. z opodatkowaniem dochodu stawką 9% lub 19% (zgodnie z ustawą o CIT) oraz stawką 18% i 32% lub 19% (zgodnie z ustawą o PIT). Korzyść z ulgi należy więc widzieć w oszczędności, którą osiąga podatnik w porównaniu z zastosowaniem podstawowej stawki procentowej.

Jakie wnioski płyną z doświadczeń beneficjentów ulgi? IP BOX nie jest znanym rozwiązaniem wśród przedsiębiorców. Natomiast tym, którzy o nim wiedzą, skorzystanie z ulgi przysparza trudności. Przedsiębiorcy nie są pewni: 1. jak prawidłowo zidentyfikować KPWI, 2. jak prowadzić ewidencję poszczególnych KPWI, 3. jak kwalifikować koszty, 4. jak poprawnie określać wielkość dochodu możliwego do objęcia ulgą. Ponadto część firm, które posiadają podstawy do skorzystania z ulgi, nie decydują się na jej implementację z obawy przed 5. wzmożoną kontrolą ze strony organów podatkowych oraz 6. potrzebą poświęcenia cennych zasobów przedsiębiorstwa na relatywnie długi i skomplikowany proces wdrożenia ulgi.

“ IP BOX jest ulgą młodą Przypuszczam, że rosnące doświadczenie doradców podatkowych i organów skarbowych będzie działać na korzyść tej zachęty, zarówno pod kątem jej popularności, jak i stopniowego rozjaśniania problematycznych kwestii. Wytworzenie jednolitego i korzystnego dla podatników podejścia interpretacyjnego zajmie jednak trochę czasu i będzie wymagało zmiany stanowiska organów podatkowych pod wypływem orzecznictwa sądów administracyjnych.

Katarzyna Adamowicz
Head of Tax, KR GROUP LTD

Trudności i niepewność przedsiębiorców to nie wszystko. Część z nich nie jest nawet świadoma, że wytwarza KPWI w sposób dający podstawę do zastosowania IP BOX. Co warto więc wiedzieć?

Jak definiować KWPI. Na świecie obowiązuje **system własności intelektualnej (IP)**, tj. wyłączności na komercyjne stosowanie danego rozwiązania przez osoby uprawnione (np. ochrona patentowa na wynalazek, prawo ochronne na wzór użytkowy, prawo z rejestracji wzoru przemysłowego) lub przez kogoś innego za ich zgodą (licencjonowanie). **Jeżeli przedsiębiorca ma określonego rodzaju IP (zamknięty katalog IP, które mogą zostać uznane za KPWI, zawarty jest w ustawach o CIT/PIT), może sprawdzić, czy w świetle prawa można je uznać za kwalifikowane prawo własności intelektualnej (KPWI).** Aby dane IP uznać za KPWI, musi ono jednocześnie spełniać warunki:

1. Zostać wytworzone, rozwinięte lub ulepszone przez podatnika w ramach prowadzonej przez niego działalności badawczo-rozwojowej;
2. Należeć do jednej z kategorii wymienionych w katalogu w art. 24d ust. 2 ustawy o CIT (odpowiednio art. 30ca ust. 2 ustawy o PIT);
3. Podlegać ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, oraz innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska.

Jeżeli przedsiębiorca nie jest pewny, czy należące do niego IP spełnia warunki uznania go za KPWI, może złożyć wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej do Krajowej Informacji Skarbowej. KIS wyda wówczas interpretację, czy danemu podatnikowi przysługuje prawo do zastosowania ulgi IP BOX, czy nie. Wystąpienie z wnioskiem nie jest obowiązkowe, a średni czas oczekiwania na odpowiedź KIS dla pojedynczego wniosku wynosi 86 dni – tak było w okresie od listopada 2018 do grudnia 2020 r.

“ Uzyskanie interpretacji indywidualnej przez podmioty zainteresowane korzystaniem z ulgi IP BOX nie jest wymagane przepisami prawa. Należy jednak zauważyć, że w wydanych 15 lipca 2019 r. Objaśnieniach Ministerstwo Finansów wyraźnie zachęca programistów do składania takich wniosków. W przypadku autorskich praw do programów komputerowych uzyskana interpretacja może być jedyną formą uprzedniego – przed skorzystaniem z ulgi – potwierdzenia, że wytworzone autorskie prawo do programu komputerowego spełnia warunki uznania go za KPWI. Niezależnie od rodzaju KPWI, uzyskanie interpretacji indywidualnej może rozstrzygnąć wiele wątpliwości praktycznych, które mogą pojawić się przy wdrażaniu ulgi, np. w zakresie zakwalifikowania działalności jako działalności B+R, oceny, czy posiadana ewidencja spełnia wymogi odrębnej ewidencji, kwalifikacji kosztów, czy kalkulacji wskaźnika nexus. Nie da się też ukryć, że posiadanie interpretacji indywidualnej może być pomocne także w razie ewentualnej kontroli.

Katarzyna Adamowicz
Head of Tax, KR GROUP LTD

Jak działa ulga IP BOX. Polskie przepisy definiują, do jakiego dochodu można zastosować to rozwiązanie. Jest to nadwyżka przychodów osiąganych z KPWI nad kosztami związanymi z uzyskaniem tychże przychodów. **Oznacza to, że firmy decydujące się na skorzystanie z ulgi pod polską jurysdykcją zobowiązane są do wykazania działalności badawczo-rozwojowej powiązanej z konkretnym KPWI, a następnie wyodrębnieniem kosztów poniesionych na rzecz wytworzenia, ulepszenia bądź rozwinięcia tego samego prawa własności intelektualnej.** Co więcej, IP BOX ma zastosowanie wyłącznie do części dochodu pochodzącego bezpośrednio:

- z opłat lub należności wynikających z umowy licencyjnej, która dotyczy KWPI;
- ze sprzedaży KWPI;
- z KWPI uwzględnionego w cenie sprzedaży produktu lub usługi;
- z odszkodowania za naruszenie praw wynikających z KWPI, jeżeli zostało uzyskane w postępowaniu spornym, w tym postępowaniu sądowym albo arbitrażu.

Aby skalkulować wielkość dochodu uzyskiwanego z KPWI, który można objąć ulgą IP BOX, Polska przyjęła opracowany w 2015 r. przez kraje OECD tzw. Modified Nexus Approach – czyli wskaźnik korekcyjny. Wylicza się go osobno dla każdego posiadanego KPWI. Jeśli więc przedsiębiorca prowadzi prace badawcze nad kilkoma prawami KPWI, jest zobligowany wyliczyć wskaźnik nexus dla każdego z nich. Ważne, aby zrozumieć mechanikę jego działania:

Wskaźnik nexus obliczany jest, by pokazać, jaki odsetek IP danego podatnika jest efektem prac B+R, gdyż tylko przychody pochodzące z tego rodzaju IP podlegają korzystnemu opodatkowaniu.

$$N = \frac{(a+b)*1{,}3}{(a+b+c+d)},$$

gdzie poszczególne litery oznaczają koszty związane z:

a – prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością badawczo-rozwojową, związaną z danym prawem;
b – nabycie wyników prac badawczo-rozwojowych związanych z danym prawem od podmiotu niepowiązanego;
c – nabycie wyników prac badawczo-rozwojowych związanych z danym prawem od podmiotu powiązanego;
d – nabycie przez podatnika kwalifikowanego prawa własności intelektualnej.

Wartość wskaźnika waha się w przedziale od 0 do 1, gdzie 1 oznacza, że podatnikowi przysługuje możliwość objęcia 5-procentową stawką całości dochodu z wybranego KPWI, dla którego wyliczany jest wskaźnik.

PRZYKŁAD: Jak obliczyć wysokość podstawy dochodu do objęcia ulgą IP BOX z użyciem wskaźnika nexus

Podatnik prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą w 2019 r., polegającą na wytwarzaniu i rozmnażaniu odmian roślin leczniczych, poniósł w 2019 r. koszty na wytworzenie nowej odmiany rośliny leczniczej w wysokości łącznie 300 000 zł, z czego 165 000 zł wycenił jako pracę własną. Z uwagi na fakt, że koszty pracy własnej nie są uwzględniane do wyliczenia wskaźnika, do wartości wydatków własnych poniesionych bezpośrednio podatnik przyjął 100 000 zł. Dodatkowo za cenę 10 000 zł nabył program komputerowy dla celów sprzedaży roślin leczniczych przez internet oraz za cenę 25 000 zł nabył od podmiotu niepowiązanego wynik prac badawczo-rozwojowych.

100 000 zł – wartość wydatków poniesionych bezpośrednio (tzw. własnych, nie zlecanych zewnętrznym podmiotom) przez samego podatnika (lit. a);
25 000 zł – wartość wydatków poniesionych na rzecz podmiotu niepowiązanego (lit. b);
0 zł – wartość wydatków poniesionych na rzecz podmiotu powiązanego (lit. c);
10 000 zł – wartość nabytego prawa IP (lit. d)

$$\frac{(100\,000 + 25\,000) * 1{,}3}{(100\,000 + 25\,000 + 0 + 10\,000)} = \frac{125\,000 * 1{,}3}{135\,000} = \frac{162\,500}{135\,000} \approx 1{,}2 \approx 1 \textit{ (wskaźnik)}$$

Zastosowanie mnożnika 1,3 podwyższyło końcowy wskaźnik podatnika do 1,2. W sytuacji, gdy przekracza on wartość 1, obniża się ją do 1. W przypadku, gdy wynik mieści się w przedziale od 0 do 1, do obliczenia podstawy dochodu wykorzystuje się uzyskaną wartość bez zaokrąglania.

Gdy zestawić ze sobą kilka tego typu przykładów, stanie się jasne, jaką intencję miał ustawodawca – **zachęca podatników, by prowadzili działalność B+R we własnym zakresie (a nie nabywali efekty takich prac od podmiotów zwnętrznych)** – wówczas wartość wskaźnika jest wysoka (a w konsekwencji również wysokość kwalifikowanego dochodu, który podlega uldze IP BOX).

*Należy pamiętać, że każdy podmiot, który chce skorzystać z ulgi, musi rozwinąć KPWI na drodze działalności B+R, jednak nie musi kreować całego kwalifikowanego prawa samodzielnie. W związku z tym, należy rozróżniać, kto **faktycznie** wykonuje działalność B+R, a komu **zostały zlecone** jedynie pewne czynności związane z tą działalnością i w jakim zakresie. Ma to m.in. bezpośredni wpływ na wyliczenie wskaźnika nexus, a co za tym idzie - na wielkość dochodu możliwej do objęcia ulgą IP BOX.*

Adam Apel
Attorney-at-law, KR GROUP LTD

Jak skorzystać z IP BOX w Polsce. Pierwszym formalnym krokiem jest prowadzenie na bieżąco odrębnej ewidencji – organy podatkowe stoją na stanowisku, że nie można wykonać jej retrospektywnie (więcej o tym na str. 46). W ewidencji należy wyodrębnić poszczególne KPWI, przypisywać właściwe im przychody i koszty w celu ustalenia dochodu/straty z danego KPWI oraz wyodrębniać koszty służące do wyliczenia wskaźnika nexus. Ewidencja ta stanowi podstawę do poprawnego określenia wielkości przysługującej ulgi.

Zwłaszcza jeżeli przedsiębiorca ma wielu kontrahentów albo wytwarza dużo KPWI, np. kilkanaście w miesiącu, to prowadzenie ewidencji może okazać się dla niego wyzwaniem. Między innymi dlatego ulga IP BOX nie jest uznawana za łatwą w zastosowaniu.

Adam Apel
Attorney-at-law, KR GROUP LTD

Kolejny krok to rozliczenie ulgi IP BOX w zeznaniu rocznym, do którego trzeba załączyć załącznik PIT/IP lub CIT/IP.

Aby wykorzystać ulgę **IP BOX**, podatnik:

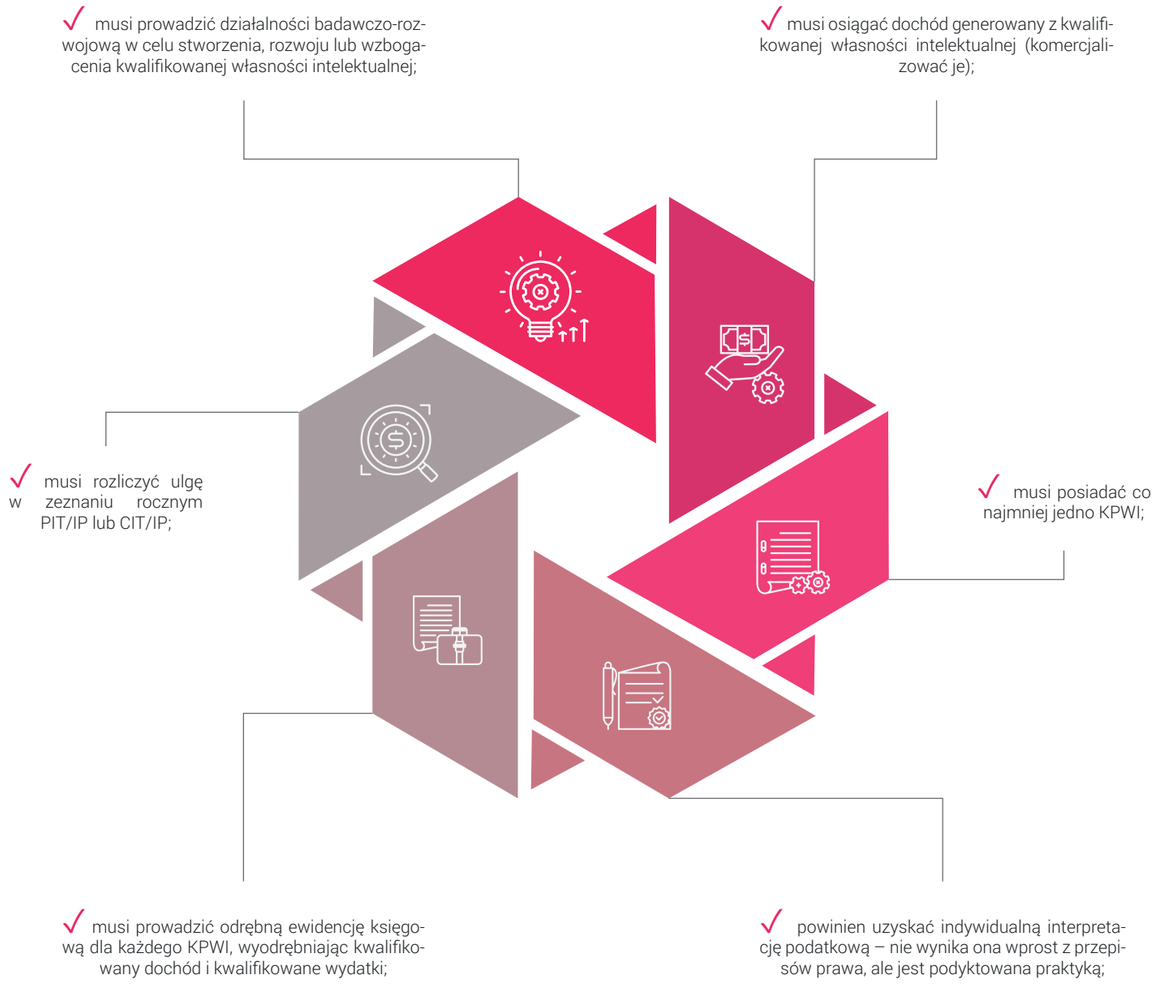

Krótka praktyka ulgi IP BOX w Polsce pokazuje, że poprawne sporządzenie ewidencji i odpowiednie wyliczenia wskaźnika nexus są dla przedsiębiorców jednymi z najbardziej problematycznych elementów całego procesu implementacji ulgi, co skutkuje licznymi zapytaniami do KIS w postaci wniosków o interpretację indywidualną. Pojawiają się również kontrowersje prawno-podatkowe na płaszczyźnie międzynarodowej. Chodzi o sytuacje, kiedy dane KPWI podlega ochronie na podstawie zagranicznych aktów prawnych. Problem ten dotyczy głównie autorskiego prawa do programu komputerowego, gdyż jest to jedyny ze wskazanych przez ustawodawcę KPWI, który nie podlega procesowi formalnej rejestracji lub zgłoszenia. Pozostałe IP, takie jak patent czy wzór przemysłowy, podlegają rejestracji, w związku z czym są chronione w jasno zdefiniowany sposób. W przypadku autorskiego prawa do programu komputerowego w sytuacji zawarcia z podmiotem zagranicznym umowy podlegającej prawu obcemu nie zawsze jest jasne, do przepisów którego państwa należy się odwoływać w kontekście ochrony tego programu oraz czy ochrona przyznawana przez prawo zagraniczne uprawnia do zastosowania ulgi IP BOX w Polsce. Co więcej, w przypadku, w którym prawem właściwym dla danej umowy jest prawo innego kraju, podatnik zmuszony jest do zgłębiania obcych przepisów w celu poprawnego zastosowania ulgi.

Analogiczny problem pojawia się w odniesieniu do konfliktu między prawem kontynentalnym a systemem Common Law. Przykładem jest tutaj sytuacja, w której podatnik zawiera umowę typu Work made for hire, specyficzny rodzaj umowy, dosyć często stosowany przez podmioty zajmujące się tworzeniem i sprzedażą oprogramowania. W zakresie wspomnianego typu umowy nie wyróżnia się odrębnej czynności przeniesienia praw autorskich. Do nabycia praw autorskich dochodzi przez podmiot zlecający wytworzenie oprogramowania automatycznie, z chwilą stworzenia utworu przez zleceniobiorcę, na mocy samej umowy, tj. bez wyróżnionego aktu przeniesienia prawa własności, co niestety oznacza, że w świetle polskich przepisów zleceniobiorca nie może skorzystać z ulgi IP BOX.

Adam Apel
Attorney-at-law, KR GROUP LTD

Biorąc pod uwagę wymienione niepewności przedsiębiorców i trudności związane z zastosowaniem ulgi IP BOX, dobrym rozwiązaniem jest korzystanie z usług firm doradczych. Zapewniają one gwarancję poprawnego przygotowania do wprowadzenia ulgi, jak i jej realnego zastosowania, odciążając podatnika.

Szersza perspektywa: czy ulga IP BOX działa? Celem zachęty podatkowej w postaci ulgi IP BOX było pobudzenie przedsiębiorców do inwestycji w badania i rozwój oraz do wdrażania innowacyjnych rozwiązań. Wprowadzając nowe przepisy, ustawodawca kierował się również chęcią zwiększenia liczby zgłoszeń patentowych, patentów wydawanych przez Urząd Patentowy w Polsce oraz liczby patentów europejskich i międzynarodowych uzyskanych przez polskie podmioty. Ostatnim z głównych mierników skuteczności realizowanej polityki podatkowej jest wzrost świadomości przedsiębiorstw w zakresie praw IP jako potencjalnych źródeł dochodu.

Na razie jest zbyt wcześnie, by zweryfikować, czy ulga spełnia wyznaczone cele. Pierwsze dwa lata działania zachęty IP BOX pozwoliły dopiero zebrać doświadczenia oraz wskazać główne problematyczne aspekty jej zastosowania. Potencjał tej ulgi jest ogromny, jednak stopień, w jakim zostanie on osiągnięty, zależy od kooperacji oraz poziomu komunikacji między przedsiębiorcami a organami podatkowymi. **Jeżeli obydwie ze stron będą skłonne do stosowania wzajemnego feedbacku, IP BOX może stać się jedną z najchętniej i najszerzej wykorzystywanych ulg podatkowych, dołączając do grona realnych stymulantów innowacyjnego biznesu w Polsce.** ◆

Czy ulga może wspierać innowacje?

Greg Albrecht

Założyciel
Albrecht&Partners,
doradca strategiczny zarządów, coach, mentor, anioł biznesu i partner w NxtGen Angels. Wydaje wiodący podcast biznesowy „Greg Albrecht Podcast – Wszystkie Twarze Biznesu" oraz Business Unlimited Newsletter dla tysięcy liderów z Polski i zagranicy. Autor programu rozwojowego online „Skuteczny lider w 7 krokach".

Polska staje się areną dla rozwoju innowacyjnych projektów. Zjawisko to obserwujemy nie tylko na poziomie wybranych liderów rynku, ale również wśród start-upów opierających swoją działalność na przełomowych rozwiązaniach technologicznych. Dynamizacja polskiej sceny innowacji jest szczególnie widoczna wśród przedsiębiorstw znajdujących się na pograniczu inżynierii medycznej, projektowania urządzeń oraz szeroko pojętej branży ICT, szczególnie w zakresie tworzenia oraz modyfikacji oprogramowania.

Współpracując z firmami korzystającymi z dotacji bądź ulg podatkowych, bardzo często jestem świadkiem pozytywnego wpływu zewnętrznego finansowania na przyspieszenie procesu inwestycji oraz dostarczenie lepszych jakościowo produktów. Co więcej, praktyka rynkowa wskazuje, że dotacje oraz ulga badawczo-rozwojowa zwiększają chęć podejmowania przez przedsiębiorców ryzyka w tworzeniu niekonwencjonalnych rozwiązań zarówno pod kątem strategii biznesowej, jak i samej oferty firm.

Rozwój polskiego sektora innowacji nie jest pozbawiony wyzwań. Jednym z nich jest żonglowanie pomiędzy światem nauki a realiami biznesu.

Fundamentem do wytwarzania własności intelektualnej jest posiadanie właściwego zaplecza akademicko-naukowego, co rodzi pierwsze pytanie: w jaki sposób przełożyć innowacje na potrzeby klienta tak, by wytworzyć jak największą wartość dodaną?

Następnie mamy aspekt ekonomiczny związany z amortyzacją kosztów badań oraz rozwoju produktów innowacyjnych, które z reguły są droższe. Częstym utrudnieniem jest również brak wymaganych kompetencji w zakresie komercjalizacji działalności badawczo-rozwojowej i wytwarzanych za jej pośrednictwem praw własności intelektualnej.

Dużą rolę odgrywa model ubiegania się o określone dotacje i ulgi, który zdaniem wielu przedsiębiorców jest anachroniczny i biurokratyczny. Cechy te przejawiają się m.in. w kwestii procesu rozliczania projektów. W praktyce proces ten często wymaga zatrudnienia dodatkowych pracowników, zajmujących się prowadzeniem szczegółowej dokumentacji, co wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów i nieefektywną alokacją zasobów firmy. Może to skutecznie zniechęcać podmioty do ubiegania się o grant czy ulgi, szczególnie w przypadku mikro- i małych przedsiębiorstw.

Gdzie widzę szansę dla rozwoju innowacyjnego biznesu w Polsce? Właśnie tam, gdzie pojawiają się programy stymulujące innowacje. Zachęty inwestycyjne są nieodłącznym elementem budowania gospodarki, która generuje wartość dodaną i nie bazuje wyłącznie na powielaniu rozwiązań powszechnych już na rynku.

Podejmowanie większej liczby prób oraz skupienie uwagi na tworzeniu innowacji poprzez m.in. zwiększenie zasobów do ich tworzenia, rozszerzy pole do realizacji projektów badawczo-rozwojowych w kolejnych latach.

Szansą dla rozwoju innowacyjnego biznesu w Polsce jest wzrost popularności i rozwój programów stymulujących innowacje. To z kolei zaprowadzi nas do popularyzacji idei praw własności intelektualnej i ich komercjalizacji. ◆

Nowy magnes na kapitał zagraniczny

Michael Dembinski

Przez 16 lat pracował w Konfederacji Przemysłu Brytyjskiego (CBI), przez dziewięć lat jako redaktor miesięcznika „CBI News". Od 1997 r. mieszka w Polsce. Pracował m.in. dla CenterTel (dzisiejszego Orange S.A.), PTK (obecnie część UPC Polska) i Trader.com.pl (obecnie część Agory S.A.). Od 2002 r. współpracuje z Brytyjsko-Polską Izbą Handlową, obecnie jako Chief Advisor.

Międzynarodowa konkurencja o przyciągnięcie innowacyjnych firm jest bardzo silna. Mechanizmem, który ma temu służyć, jest m.in. IP BOX, ale Polska jest jednym z 13 państw członkowskich UE, które wdrożyły to rozwiązanie. Czy średnie i duże firmy skuszą się na nie i ulokują swój biznes w Polsce? O tym rozmawialiśmy z Michaelem Dembinskim z Brytyjsko-Polskiej Izby Handlowej.

KRG: Kogo IP BOX przyciągnie do Polski?

Płaceniem podatku CIT w mniejszym wymiarze zainteresowane są start-upy oraz firmy zwiększające skalę działalności, ponieważ znajdują się w fazie szybkiego wzrostu. Aby osiągnąć masę krytyczną, muszą mieć możliwość reinwestowania jak najwięcej pieniędzy w swoje przedsiębiorstwa. Jednakże czy rozwiązaniem umożliwiającym ten proces jest 5-, 9- czy nawet 19-procentowy podatek od zysków generowanych przez własność intelektualną? Nie. Te firmy szukają przede wszystkim dostępu do dobrze wykwalifikowanej siły roboczej oraz do dużego rynku. Ulgi podatkowe są zazwyczaj wisienką na torcie – miło jest je mieć, ale nie one napędzają biznes.

Grupę przedsiębiorstw, wśród których IP BOX moim zdaniem może mieć przełomowe znaczenie, zdefiniowałbym jako jednoosobowe działalności gospodarcze i spółki osobowe. Jednakże w tym sektorze firm – ponownie – głównymi czynnikami decydującymi o wyborze jurysdykcji nie są kwestie związane z zachętami podatkowymi, lecz łatwość prowadzenia działalności gospodarczej. Nadmierna biurokracja może pochłaniać czas przeznaczony na zarządzanie, który lepiej spożytkować na rozwój. Słowem – dla mikroprzedsiębiorstw i małych firm rozmiar zachęty jest ważny, ale kluczowe znaczenie ma jasność samych przepisów oraz przejrzystość i przewidywalność systemu podatkowego oraz samej ulgi IP BOX.

KRG: A jak w tym aspekcie oceniają Polskę?

Z badania Banku Światowego „Doing Business" wynika, że Polska ma wiele do zrobienia – np. zajmuje 77. miejsce na świecie pod względem łatwości płacenia podatków. To słaby wynik. Formalności podatkowe zajmują przedsiębiorcom zbyt wiele czasu.
Kolejnym powodem, przez który Polska nie jest postrzegana jako kraj o sprzyjającym systemie podatkowym, jest słaba komunikacja z urzędem skarbowym. Nie pomaga też niespójny sposób interpretacji przepisów podatkowych. W efekcie w 2016 r. Polska spadła w rankingu Doing Business z 24. miejsca zdobytego w 2016 r. na 40. lokatę przyznaną w roku 2019.

KRG: Jak przekłada się to na realny biznes?

Obserwuję dwa zjawiska. Pierwsze: małe firmy i przedsiębiorcy z krajów anglosaskich uważają Polskę za mało atrakcyjną niż ich macierzyste systemy prawne i wolą lokować swój biznes w Stanach Zjednoczonych lub Wielkiej Brytanii (we wspomnianym rankingu USA zajmuje szóste miejsce, a Wielka Brytania ósme). Drugie: rodowici polscy przedsiębiorcy z globalnymi ambicjami często odwracają się od Polski i spoglądają na Wielką Brytanię w celu rozwoju swojej działalności innowacyjnej. Oba te zjawiska są nieprzychylne dla Polski, bo jej przyszłość gospodarcza w coraz większym stopniu będzie zależna od innowacji i technologii. Niemniej trzeba zauważyć, że polska gospodarka głównie modernizuje się dzięki dużym inwestorom zagranicznym, a nie małym i rodzimym innowatorom, choć od tej reguły ostatnia dekada przyniosła wyjątki.

KRG: Saule Technologies w fotowoltaice, Future Processing w IT czy Triggo, Miasto w e-mobilności – to przykłady polskich organizacji, które odniosły globalny sukces.

To prawda, ale – ogólnie rzecz biorąc – w Polsce rodzi się niewiele prawdziwych innowacji. Wynalazki zazwyczaj pochodzą z zagranicznych uczelni, są komercjalizowane w zagranicznych laboratoriach badawczo-rozwojowych, a dopiero później sprowadzane do Polski, gdzie są spieniężane. Na uwagę zasługują jeszcze branża gier wideo, w której kwitną firmy takie jak CD Projekt RED, 11-bitowe Studio, CI Games czy Ten Square Games. Tutaj IP BOX może mieć większe szanse na przyciągnięcie nowych inwestycji do Polski. Relatywnie niski koszt kreacji własności intelektualnej w zakresie dzieł pokroju IT pozwala bowiem polskim producentom na tworzenie konkurencyjnych na skalę światową produktów, mimo zaległości kraju pod względem zaplecza innowacyjnego do liderów Europy.

KRG: Jak przekonywało Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii, mikrocelem wprowadzenia ulgi było „zwiększenie zatrudnienia w sektorze badań i rozwoju w sektorze prywatnym". Czy IP BOX spełnia to zadanie?

Z tego, co członkowie PBIH raportują od kilku lat i przy panującym obecnie COVID- 19, coraz trudniej jest zatrudniać i zatrzymywać programistów oraz project menedżerów. Systematycznie rośnie grono pracodawców, którzy szukają np. wykwalifikowanych programistów na Ukrainie, Białorusi, a nawet w Indiach. Oznacza to, że nawet dobrze skonstruowany IP BOX ma aktualnie niewielki lub żaden wpływ na tworzenie nowych miejsc pracy. ◆

IP BOX w Europie:
lekcje dla Polski

Ulga IP BOX w 18 krajach Europy (w tym 13 państwach członkowskich UE) funkcjonuje na różnych zasadach[1] i pod różnymi nazwami, lecz w każdym została wprowadzona, by pobudzić innowacje w gospodarce. Według przygotowanego na potrzeby niniejszego raportu wskaźnika na dzień dzisiejszy liderem tworzenia i komercjalizacji własności intelektualnej w Europie jest Holandia, Polska wypada zaś słabo – ma więc wiele do nadrobienia i ma od kogo się uczyć. Holandia nie jest jedynym silnie innowacyjnym krajem w regionie. Wielka Brytania, Francja czy Luksemburg stanowią coraz ciekawszą alternatywę dla firm w zakresie komercjalizacji IP. Przypadek Węgier ukazuje zaś, jak do kwestii promocji innowacji podchodzi kraj o zbliżonych parametrach gospodarczych co Polska. Doświadczenia wybranych państw Europy w implementacji IP BOX stanowią dobry punkt wyjścia do oceny, jak kształtować rozwój ulgi w Polsce i czego można od tego rozwiązania oczekiwać.

W dużym uproszczeniu prezentowany tu wskaźnik ukazuje rozwój tworzenia własności intelektualnych (IP), ich komercjalizacji oraz gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego w danym kraju. Aby to uchwycić, zbudowaliśmy go w oparciu o sześć indeksów – trzy z nich odnoszą się do wyników ogólnoświatowych oraz ogólnoeuropejskich rankingów innowacyjności takich jak: International IP Index oraz European Innovation Ranking i The Digital Economy and Society Index (DESI). W modelu uwzględniliśmy makroekonomiczny wskaźnik SH, który bada występowanie i poziom przewagi komparatywnej w zakresie kapitalizacji własności intelektualnej. Ostatnie dwa wskaźniki odnoszą się natomiast do liczby patentów, znaków towarowych oraz wzorów przemysłowych zgłaszanych do World Intellectual Property Organization (WIPO) oraz European Patent Office (EPO) per capita. Państwa w naszym wskaźniku oceniane są w skali od 1 do 100.

Wskaźnik innowacyjności

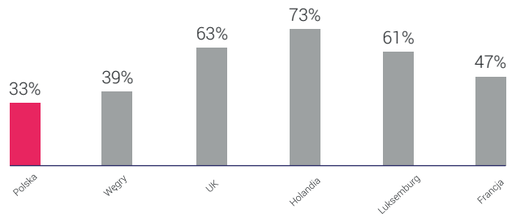

Nazwa indeksu	Przygotowany przez	Lata, dla których uwzględniono wskazane wartości
International IP Index	U.S. Chamber of Commerce's Global Innovation Policy Center (GIPC)	2019
European Innovation Ranking	Komisja Europejska	2020
The Digital Economy and Society Index (DESI)	Komisja Europejska	2020
Wskaźnik przewagi komparatywnej SH	Opracownie autorskie	2013-2018
Liczba patentów zgłaszanych do WIPO per capita	Opracowanie autorskie na podstawie danych WIPO	2019
Liczba patentów zgłaszanych do EPO per capita	Opracowanie autorskie podstawie danych EPO	2019

1. *Warto przy tym podkreślić, że aby ograniczyć w Unii szkodliwą konkurencję podatkową, w 2015 r. OECD i G20 opublikowały wspólnie opracowany raport BEPS (Base Erosion and Profit Shifting Action Plan), na mocy którego kraje OECD i G20 przyjęły jednolity system obliczania ulgi IP BOX, z zastosowaniem zmodyfikowanej zasady łącznika (Modified Nexus Approach) – zob. str. 10.*

Polska dopiero od 2019 r. wprowadziła ulgę IP BOX i wciąż się jej uczy. Węgry parę lat temu zmodernizowały tę zachętę podatkową tak, że przypomina wersję IP BOX funkcjonującą dziś w Polsce. Pozostałe omawiane państwa mają bardziej rozbudowany zasób doświadczeń w tej kwestii oraz bogatszą ogólną kulturę promocji i rozwoju środowiska sprzyjającemu budowaniu innowacyjnych rozwiązań. Na jakich zasadach we wszystkich tych krajach IP BOX działał w 2020 r.? Na mapie prezentujemy stawkę efektywną CIT, czyli końcową wysokość stawki podatkowej (po zastosowaniu ulgi), jaką obejmowany jest dochód pochodzący z KPWI, w sześciu krajach:

- liderów innowacji
- silnych innowatorów
- umiarkowanych innowatorów

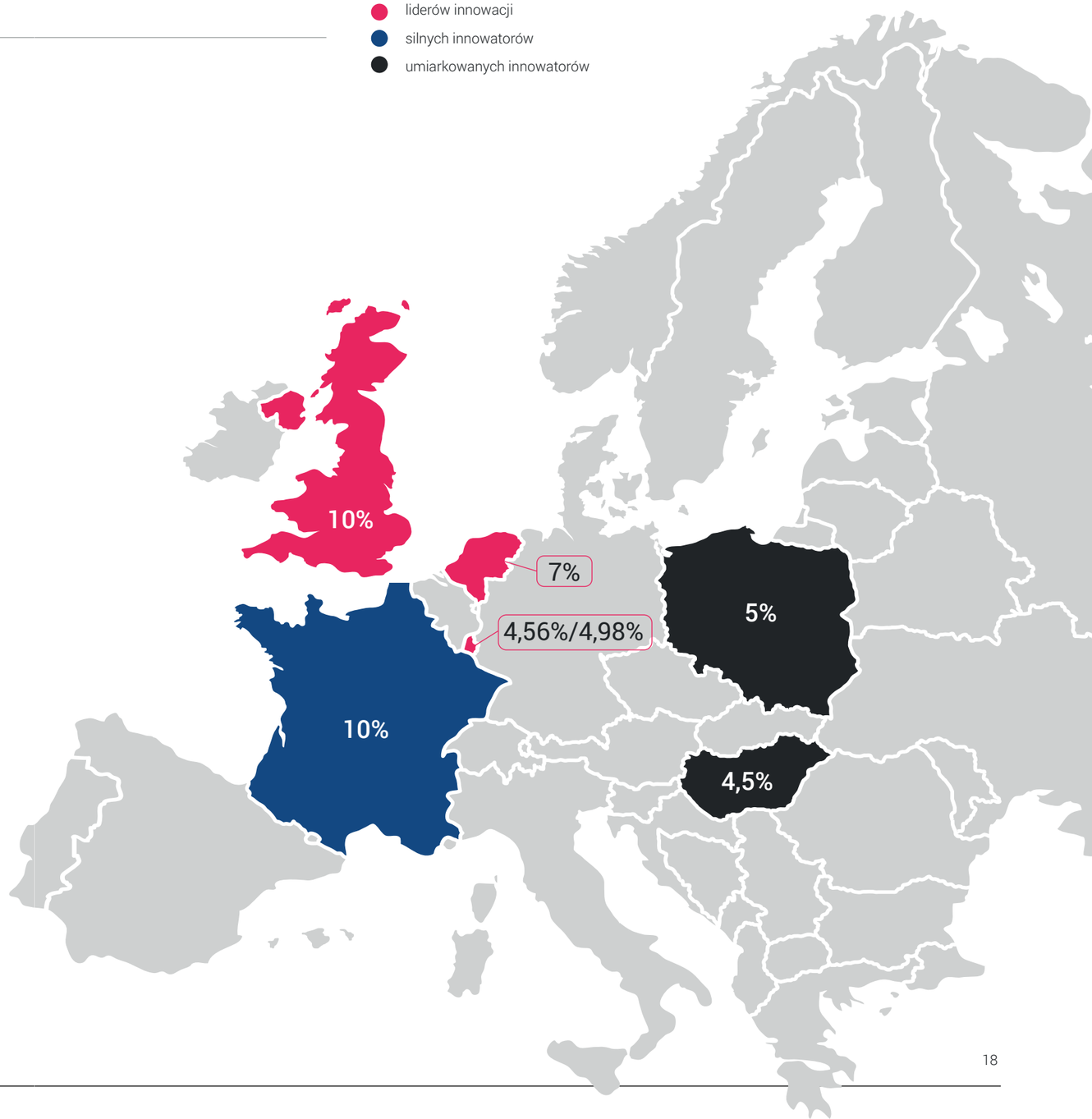

Węgry

27. lokata

na 37 analizowanych państw – to wynik Węgier w European Innovation Scoreaboard 2020. Ten coroczny europejski ranking innowacyjności umożliwia ocenę mocnych i słabych stron krajowych systemów badań i innowacji oraz śledzenie postępów i określanie obszarów priorytetowych w celu zwiększenia osiągnięć w zakresie rozwoju. Dla porównania: Polska w tej edycji rankingu zdobyła 31. miejsce.

Państwo z najniższym wskaźnikiem innowacyjności

1,48% PKB
3 843 mln EUR

Tyle Węgry przeznaczyły na działalność B+R w 2019 r.

70% należnego podatku

– to maksymalna łączna wysokość ulg podatkowych, które może uzyskać innowacyjna firma rozliczająca się na Węgrzech

52. miejsce

Takie miejsce zajęły Węgry w ogólnoświatowym rankingu Doing Business 2020 pokazującym, które państwa mają najbardziej przyjazne przepisy dla prowadzenia biznesu. Polska w tym zestawieniu zajęła 40. pozycję.

Węgierska gospodarka nie jest zbyt innowacyjna, biorąc pod uwagę średnią europejską, lecz Węgry w ostatnich latach skutecznie przeciwdziałają temu zjawisku, inwestując w innowacje i wdrażając działania np. w zakresie przepisów podatkowych. Efektywna stawka podatku dochodowego po zastosowaniu węgierskiej wersji ulgi IP BOX jest konkurencyjna na tle europejskim i wynosi nawet do 4,5% w przypadku dochodu pochodzącego z praw autorskich. Ponadto zyski kapitałowe z kwalifikowanej własności intelektualnej są w całości zwolnione z opodatkowania. Obecnie oprócz IP BOX oraz ulgi B+R system fiskalny na Węgrzech ma do dyspozycji przedsiębiorców jeszcze wiele innych, w tym regionalnych ulg podatkowych.

Węgry oferowały zachętę podatkową dotyczącą własności intelektualnej (pierwotną wersję IP BOX) od 2003 r.[2]. Jej wersja obowiązująca do 2016 r. zapewniała:

- ✓ 50% dochodu (przychodu) kwalifikującego się jako należności licencyjne może być traktowane jako specjalne odliczenie przy obliczaniu podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych (przy czym korekta jest ograniczona do 50% całkowitego zysku księgowego przed opodatkowaniem);
- ✓ bezwarunkowa dostępność kosztów amortyzacji dla celów podatkowych;
- ✓ odliczenie od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych niektórych kosztów badań i rozwoju (co skutkuje podwójnym odliczeniem takich kosztów);
- ✓ pełne zwolnienie z podatku zysków kapitałowych zrealizowanych w związku ze zbyciem kwalifikującej się własności intelektualnej po rocznym okresie posiadania (pod warunkiem dokonania wyboru zgłoszonego organom podatkowym w momencie nabycia);
- ✓ zwolnienie przychodów z tytułu kwalifikowalnych należności licencyjnych z lokalnego podatku od działalności gospodarczej oraz wkładu na rzecz innowacji.

2. Zob. www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/563454/IPOL_IDA(2015)563454_EN.pdf

7 czerwca 2016 r. węgierski parlament uchwalił jednak ustawę podatkową zawierającą zmiany w obowiązującym reżimie własności intelektualnej (IP), zgodnie z działaniem projektu OECD oraz inicjatywy BEPS (Base Erosion and Profit Shifting). Projekt ustawy wprowadził zmodyfikowane podejście nexus w celu ograniczenia korzystnego opodatkowania wartości niematerialnych i prawnych oraz przychodów z opłat licencyjnych, a podtrzymał wysokość korzyści wynikających z reżimu własności intelektualnej – nowa wersja ulgi pozwala na wyłączenie 50% kwalifikowanego przychodu z opodatkowania CIT.

Okres przejściowy – czyli czas koegzystencji przepisów regulujących IP BOX do czasu nowelizacji i po nowelizacji – obowiązuje do 30 czerwca 2021 r. Od tej daty stosować będzie można tylko przepisy w nowym brzmieniu. Natomiast własność intelektualna wytworzona w okresie przejściowym podlegać będzie rozliczeniu za pomocą nowych przepisów, a przychody generowane z własności intelektualnej stworzonej przed 30 czerwca 2016 r. mogą być rozliczane na starych zasadach.
Po okresie przejściowym ulgę będzie można zastosować na mocy nowych przepisów, uwzględniając wskaźnik nexus, i wyłącznie dla dochodów generowanych z:

- ✓ patentów,
- ✓ wzorów użytkowych,
- ✓ praw do odmian roślin,
- ✓ topografii półprzewodników,
- ✓ wzorów przemysłowych,
- ✓ leków sierocych i oprogramowania,
- ✓ sprzedaży wyłącznych praw lub ich wyksięgowania jako niepieniężnego wkładu rzeczowego,
- ✓ dostaw towarów i usług posiadających prawa własności intelektualnej na wyłączność.

Dodatkowo zyski wynikające ze sprzedaży lub aportu wartości intelektualnej zostały zwolnione z podatku CIT dla spółek, które spełnią jednocześnie dwa warunki:

- ✓ zgłoszenie do urzędu podatkowego transakcji w ciągu 60 dni od jej przeprowadzenia,
- ✓ zachowanie nabytych aktywów w księgach rachunkowych przez co najmniej rok.

PODSUMOWANIE

Polska z przypadku węgierskiego może wyciągnąć jeden główny wniosek – opłaca się inwestować w innowacje. Dzięki temu Węgry, mimo zbliżonego poziomu rozwoju gospodarczego do Polski, otrzymują wyższe noty w niektórych międzynarodowych rankingach innowacyjności, np. European Innovation Scoreboard. Tymczasem w Polsce od 2000 do 2018 r. wydatki na badania i rozwój stale rosną, zwiększa się też ich udział w PKB, lecz tempo wzrostu nie jest wystarczające.

Francja

2,19% PKB
53 701 mln EUR

Tyle Francja przeznaczyła
na działalność B+R w 2019 r.

IP BOX funkcjonuje we Francji od 2000 r., ale od 2019 r. działa na nowych zasadach. Wcześniej stawka podatku dochodowego ulegała obniżeniu do 15,5-17,1%, teraz do 10%. W porównaniu ze standardową stawką CIT, wynoszącą 33,3% (planowo od 2022 r. 25%), IP BOX to dla firm znaczne oszczędności. Co więcej, ulgą został objęty również dochód z praw autorskich do oprogramowania komputerowego. Przed nowelizacją przepisów IP BOX znajdowało zastosowanie głównie w zakresie przychodów z patentów.

Z ulgi mogą skorzystać wszystkie przedsiębiorstwa podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych lub osób fizycznych we Francji, a katalog kwalifikowanych praw własności intelektualnej obejmuje:

- ✓ patenty i dodatkowe świadectwa ochronne oraz świadectwa użyteczności, niezależnie od tego, czy zostały wydane przez francuski Narodowy Instytut Własności Intelektualnej (INPI), czy na mocy jakiegokolwiek równoważnego ustawodawstwa zagranicznego;
- ✓ certyfikaty dotyczące odmian roślin;
- ✓ oprogramowanie komputerowe chronione prawem autorskim;
- ✓ procesy bezpośrednio związane z patentem;
- ✓ wynalazki podlegające opatentowaniu (dotyczy to jednak tylko MŚP).

We francuskich modelu z systemu własności intelektualnej wyłączone są znaki towarowe, wzory, modele, zezwolenia marketingowe, oznaczenia leków sierocych oraz powiązane z nimi prawa wyłączne.

PODSUMOWANIE

Jak widać, Francja ma wysoką stawkę podatkową CIT i wciąż wysoką stawkę efektywną CIT (po zastosowaniu ulgi), a mimo to w rankingach innowacyjności (i naszym wskaźniku) jest notowana znacznie wyżej niż Polska. Jest kilka przyczyn tego zjawiska. Po pierwsze Francja ma dłuższą oraz bogatszą historię nieprzerwanego rozwoju kultury biznesowej. Po drugie wypracowała znacznie bardziej zaawansowane środowisko rozwoju innowacji i – po trzecie – wspiera przedsiębiorczość wśród młodych ludzi (działa tam około 200 struktur Junior Enterprise, które posiadają specjalnie dedykowaną formę prawną przewidzianą na ten typ działalności, tymczasem w Polsce jest ich trzy, bez dedykowanych rozwiązań legislacyjnych).

15. lokata

w rankingu European
Innovation Scoreaboard 2020

5 z 20

najbardziej innowacyjnych firm
europejskich pochodzi z Francji (FORBES)

32. miejsce

w ogólnoświatowym rankingu
Doing Business 2020

Luksemburg

1,19% PKB
664,4 mln EUR

Tyle Luksemburg przeznaczył na działalność B+R w 2019 r.

Ulgę IP BOX po raz pierwszy wprowadzono w Luksemburgu w 2007 r. – wówczas działanie ulgi oparto na wyłączeniu z opodatkowania 80% dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnych pochodzących z użytkowania patentu, znaku towarowego, oprogramowania, nazwy domeny. Reszta kwoty (20%) podlegała opodatkowaniu według standardowej stawki CIT. Pomijając sposób kalkulacji ulgi, w 2016 r. zachęta została poddana aktualizacji, w opinii organów pierwotna jej wersja pozornie wspierała bowiem przenoszenie zysków do systemów o obniżonych stawkach podatkowych. W 2018 r. w Luksemburgu przyjęto nowy system podatkowy dotyczący praw własności intelektualnej. Obecnie funkcjonująca ulga dotyczy wyłącznie:

- ✓ wynalazków chronionych (w szczególności patentem lub świadectwem odmiany roślin),
- ✓ oprogramowania, które zostało stworzone, nabyte lub ulepszone po 31 grudnia 2007 r.

Nadal obowiązuje zwolnienie dochodu z podatku w wysokości 80%, a CIT efektywny (po zastosowaniu ulgi) wynosi 4,56%/4,98%. Zmienił się jednak sposób obliczania podstawy do opodatkowania – część dochodu netto, która może być zwolniona z opodatkowania, jest określana przez użycie współczynnika nexus. Konieczne jest również uzasadnienie wydatków poniesionych na stworzenie bądź ulepszenie wynalazku lub oprogramowania, co przekłada się na wykluczenie z korzystania z ulgi takich podmiotów, które nie podejmują rzeczywistych wysiłków na rzecz rozwoju innowacji w przedsiębiorstwie[3]. W zakresie celu przypomina to rozwiązanie zastosowane w Polsce, gdzie podatnik ma obowiązek prowadzenia działalności B+R.

3. *Entreprises Magazines, „IP Box II le retour: quelles ouvertures fiscales pour l'innovation ?", „ www.entreprisesmagazine.com/fr/articles/ip-box-ii-le-retour-quelles-ouvertures-fiscales-pour-l-innovation", 2019 ; PwC, „ New IP tax regime in Luxembourg – in effect from 1 January 2018", 2018.*

6. lokata

w rankingu European Innovation Scoreaboard 2020

72. miejsce

w ogólnoświatowym rankingu Doing Business 2020

Do tej pory nie opublikowano wystarczającej liczby danych, by móc stwierdzić, jaki jest wpływ wprowadzenia ulgi IP BOX na rozwój innowacji i wartość wydatków na badania i rozwój w Luksemburgu. Od wprowadzenia w 2007 r. omawianej ulgi wydatki na B+R w ostatnich latach stanowią coraz mniejszy odsetek PKB – spadek z 1,6% do 1,2% PKB pomiędzy 2007 a 2018. Mimo że w zakresie wartości nominalnej spadek jest również zauważalny (z 692,16 mln euro w 2007 r. do 639,16 mln euro w 2018 r.), to wielkość wydatków pozostała na zbliżonym poziomie.

PODSUMOWANIE

Niezależnie od ocen efektów kreacyjnych ulgi IP BOX system podatkowy Luksemburga uznawany jest za jeden z najbardziej atrakcyjnych w Europie ze względu na swoją różnorodność i liczne progi podatkowe. Mnogość dostępnych opcji i ulg, wraz z jedną z najniższych stawek VAT w Europie, powoduje, że efektywne stawki podatkowe w Księstwie są jednymi z najniższych w Europie mimo relatywnie wysokich stawek standardowych. W Polsce brakuje analogicznego systemu bądź niszy, która pozwalałaby osiągnąć znaczne korzyści podatkowe, choć inicjatywy takie jak ulga B+R czy IP BOX zaczynają łamać tę regułę, a strefy innowacji i inne inicjatywy oraz udogodnienia biznesowe poprawiają sytuację kraju na arenie międzynarodowej. Mimo tego w Polsce zmiany wprowadzane są relatywnie powoli i późno w stosunku do zagranicznych konkurentów.

Wielka Brytania

1,76% PKB
43 429,68 mln EUR

Tyle Wielka Brytania przeznaczyła na działalność B+R w 2019 r.

Wielka Brytania to jeden z najbardziej innowacyjnych krajów na świecie. Ulgę IP BOX wprowadzono tam w 2013 r. pod nazwą Patent Box i umożliwia ona zastosowanie preferencyjnej stawki 10% do dochodów generowanych przez:

- ✓ patenty przyznane przez Brytyjski Urząd Patentowy, Europejski Urząd Patentowy oraz patenty przyznane przez krajowe urzędy patentowe wybranych państw należących do EOG;
- ✓ dodatkowe świadectwa ochronne;
- ✓ prawa do odmian roślin;
- ✓ produkty lecznicze i weterynaryjne posiadające pozwolenie na dopuszczenie do obrotu.

W porównaniu z obowiązującą stawką podatku dochodowego od osób prawnych, wynoszącą 19%, jest to duża oszczędność. Od 2016 r. za przychody z kwalifikowalnej własności intelektualnej uznaje się m.in.:

- ✓ dochody ze sprzedaży opatentowanego lub zawierającego patent produktu,
- ✓ dochody ze sprzedaży własności intelektualnej,
- ✓ odszkodowania za naruszenie własności intelektualnej,
- ✓ opłaty licencyjne[4].

W latach 2017-2018 z ulgi Patent Box skorzystało 1305 firm (to o 613 mniej niż łączna liczba podmiotów, które zastosowały IP BOX w Polsce w 2019 r.). Łączna korzyść podatkowa dla tej grupy wyniosła 1,101 mln GBP, czyli 5 506,4 mln zł[5] (szacuje się zaś, że w Polsce korzyść ta w 2019 r. wyniosła około 148 mln zł). Wśród wnioskujących o ulgę przedsiębiorstw duże jednostki stanowiły 28% i odpowiadały za 92% wartości przyznanych ulg.

Rząd brytyjski w ramach budżetu na 2020 r. ogłosił 15-procentowy wzrost publicznego finansowania B+R, którego celem jest zwiększenie ogólnych wydatków na badania i rozwój do 2,4% PKB. W 2018 r. w sektorze farmaceutycznym przeprowadzono B+R o najwyższej wartości 4,5 mld GBP (22,5 mld zł). Na drugim miejscu pod względem wartości zrealizowanych badań rozwojowych uplasował się przemysł motoryzacyjny – 3,8 mld GBP (19 mld zł). Jednak to nie reprezentanci tych branż byli największymi beneficjentami ulgi w 2018 r. – na Patent Boxie najbardziej skorzystało ponad 700 przedsiębiorstw z sektora produkcyjnego (to ponad 50% firm objętych tą ulgą). Nieco ponad 100 firm, które skorzystały z ulgi, prowadziły działalność naukowo-techniczną.

PODSUMOWANIE

Ponad połowa wydatków na B+R w Wielkiej Brytanii jest finansowana przez przedsiębiorstwa z zagranicznym kapitałem, a MŚP mogą być beneficjentami wysokich ulg podatkowych dla inwestorów. To pokazuje, że Polska powinna skupiać się na sektorze prywatnym w zakresie promowania kreacji innowacji i zachęcaniu zagranicznych inwestorów do udziału w tworzeniu polskiego środowiska biznesowego

8. lokata

w rankingu European Innovation Scoreaboard 2020

8. miejsce

w ogólnoświatowym rankingu Doing Business 2020

4. *Myriad Associates, „A Guide To The UK Patent Box", www.myriadassociates.com/news/2020/a-guide-to-the-uk-patent-box/, 2020*
5. *Przeliczono po kursie NBP 1 GBP=5,0013 PLN z dnia 18.11.2020.*

Holandia

2,16% PKB
16 940,28 mln EUR

Tyle Holandia przeznaczyła na działalność B+R w 2019 r.

5. lokata

w rankingu European Innovation Scoreaboard 2020

42. miejsce

w ogólnoświatowym rankingu Doing Business 2020

Holandia od lat znajduje się w czołówce zestawień badających poziom innowacyjności gospodarek europejskich, szczególnie w zakresie praw własności intelektualnej. Wyróżnia się na tle innych krajów Europy wieloletnim, bogatym know-how dotyczącym tworzenia innowacji. Prace badawczo-rozwojowe wspierane są przez państwo, jak i dobrą komunikację między sektorem prywatnym a uczelniami. Ponadto Holandia może poszczycić się wysoką podażą wykwalifikowanych pracowników czy dostępem do najnowszych rozwiązań i technologii z uwagi na fakt, że wiele z nich tworzonych jest na miejscu.

Królestwo wielokrotnie też przewyższa inne kraje pod kątem przewagi komparatywnej w zakresie komercjalizacji własności intelektualnej, czego dowodem jest bardzo wysoki poziom makroekonomicznego wskaźnika SH mierzącego tę zależność. Średnia osiągana wartość wskaźnika dla Holandii w latach 2014-2018 wynosi 7,43, podczas gdy średnia dla wszystkich pozostałych państw UE plasuje się na poziomie zaledwie 0,431 pkt. Dla porównania: na drugim i trzecim miejscu zestawienia plasują się kolejno Szwecja oraz Finlandia ze średnimi na poziomie odpowiednio 1,36 i 2,42.

Pewność stosowania prawa jest wzmacniana przez wysoki poziom komunikacji między przedsiębiorcami a organami podatkowymi – ten w Holandii powoli spada, choć wciąż przedstawiciele organów są przychylni podatnikom. Negocjacje w zakresie konsultacji na poziomie rozstrzygania spraw prawno-podatkowych (w tym kwalifikacji do IP BOX) należą do normy i odbywają się na ogół w sposób sprawny i transparentny.

“ Jak dotąd komunikacja z organami podatkowymi jest bardzo otwarta i sprawna. W Holandii następuje stopniowa zmiana pokoleniowa. Wielu doświadczonych urzędników odchodzi na emeryturę. A wraz z nimi część dobrych praktyk. To może przełożyć się na dłuższe i bardziej skomplikowane negocjacje z urzędami.

Linda van de Reep
Tax Lawyer –Innovation Box Specialist, Grant Thornton

W pierwotnej formie holenderski IP BOX został wprowadzony w 2007 r. Obejmował przychody pochodzące jedynie z patentów i ograniczał stawkę podatkową do 10%. W 2010 r. postanowiono pójść dalej, obniżając stawkę dla dochodów ze wszystkich praw własności intelektualnej powstałych w wyniku działalności B+R do 5%. Następnie, od 2011 r., w przypadku patentu ulga ta może być stosowana od momentu wypełnienia wniosku patentowego, a nie jedynie od roku jego realnego przyznania. Zmiana ta została wprowadzona ze względu na długi czas rozpatrywania patentów i tracone korzyści, które w tym czasie podatnik mógłby już osiągać z tytułu IP BOX. W 2018 r. stawka preferencyjnego opodatkowania została podwyższona do poziomu 7%, lecz jednocześnie zwiększył się zakres przedmiotowy i podmiotowy ulgi.

Główne wymaganie, które muszą spełnić wszyscy podatnicy, to posiadanie certyfikatu WBSO (Dutch Promotion of Research and Development Act), który potwierdza badawczo-rozwojową działalność firmy. Następnie, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, w różny sposób definiowane są prawa własności intelektualnej, z których dochód można objąć preferencyjną stawką. Podział definiuje małych i dużych podatników.

Mali podatnicy to firmy, których łączny obrót w ciągu ostatnich pięciu lat nie przekraczał 250 mln euro, a łączna korzyść podatkowa brutto pochodząca wyłącznie z kwalifikowanych IP definiowanych jako produkt działalności badawczo-rozwojowej nie przekroczyła łącznie 37,5 mln euro (około 168,33 mln zł). Duzi podatnicy to przedsiębiorstwa przekraczające którykolwiek z wymienionych wyżej warunków. Poza posiadaniem certyfikatu WBSO duzi podatnicy muszą jeszcze generować korzyść z któregoś z IP:

- ✓ patent (w toku),
- ✓ prawa hodowców roślin (w toku),
- ✓ prawo na stosowanie i sprzedaż biologicznych środków ochrony roślin,
- ✓ oprogramowanie,
- ✓ licencję na wprowadzanie do obrotu nowych leków,
- ✓ zarejestrowany wzór użytkowy dla ochrony innowacji,
- ✓ dodatkowe świadectwo ochronne wydane przez Holenderski Urząd Patentowy,

Jeśli firma posiada patent, musi on odpowiadać za minimum 30% korzyści osiąganej z innowacji. Dodatkowo IP BOX umożliwia podatnikom rozliczenie się wstecz, bez względu na wielkość przedsiębiorstwa.

Podsumowując, holenderski IP BOX silnie preferuje małych podatników.

Państwo z najwyższym wskaźnikiem innowacyjności

“ Wymóg posiadania jasno zdefiniowanego IP, w szczególności patentu, jest dla wielu dużych podatników niewygodny. Z jednej strony chcą skorzystać z ulgi, z drugiej zaś nie chcą ujawniać swoich rozwiązań publicznie, z czym wiąże się procedura patentowa. Istnieją przypadki, w których firma nie decyduje się na zastosowanie Innovation Boxa właśnie z tego powodu.

Linda van de Reep
Tax Lawyer –Innovation Box Specialist, Grant Thornton

W 2021 r. planowana jest jednak ponowna podwyżka preferencyjnej stawki podatkowej do poziomu 9%. Skoro stawka CIT dla małych wynosi 15%, różnica staje się relatywnie mała, co może przyczynić się do spadku popularności IP BOX.

PODSUMOWANIE

Przykład Holandii jasno wskazuje, że IP BOX wymaga odpowiedniego zaplecza merytorycznego, w tym dobrej komunikacji na poziomie podatnik-ustawodawca; bez tego ulga może okazać się bonusem dla firm już wytwarzających KPWI, ale nie przyciągnie nowych i nie osiągnie potencjału realnego stymulanta innowacji. Należy również pamiętać o problemie bardzo często zgłaszanym w Polsce przez potencjalnych beneficjentów, tj. o niejasności interpretacyjnej w zakresie możliwości stosowania IP BOX wstecz. Przykładem Holandii polskie przepisy w tym zakresie mogłyby zostać uproszczone, by umożliwić podatnikom wykorzystanie ulgi w odniesieniu do lat poprzednich.

Lekcje dla Polski:
główne wnioski

1. Analiza przykładów wdrożenia IP BOX w kilku europejskich państwach potwierdza, że ulgi podatkowe mają realny udział w przyciąganiu zagranicznych inwestorów oraz tworzeniu sprzyjającego innowacjom środowiska biznesowego, ale nie są głównym motorem napędowym innowacyjności danej gospodarki. Jeżeli Polska chce przyśpieszyć rozwój w innowacji gospodarki, przede wszystkim musi zadbać o napływ kapitału zagranicznego i wzrost inwestycji krajowych.
W 2019 r. nakłady brutto na środki trwałe w Polsce wyniosły około 442,5 mld zł. Największy strumień inwestycyjny generuje sektor przedsiębiorstw – 59,1%.
Relacja ta jest zbliżona do obserwowanej dla całej Unii Europejskiej, gdzie wynosi 61,5%. W dłuższym horyzoncie czasowym widoczne jest zapożyczanie dobrych wzorców z zagranicy, gdyż rozwija się tendencja do zwiększania roli przedsiębiorstw w procesach inwestycyjnych realizowanych w Polsce.
Mimo tego Polska wciąż ma wiele do nadrobienia w zakresie wzrostu wydatków na inwestycje, w ostatnich latach różnica między poziomem polskich a średnich unijnych nakładów w obszarze udziału inwestycji prywatnych w PKB stopniowo rośnie – na koniec 2019 r. poziom ten wynosił 4 pkt proc. Powyżej zarysowane tendencje pokazują, że zwiększenie stopy inwestycji pozostaje przede wszystkim zadaniem dla sektora prywatnego.

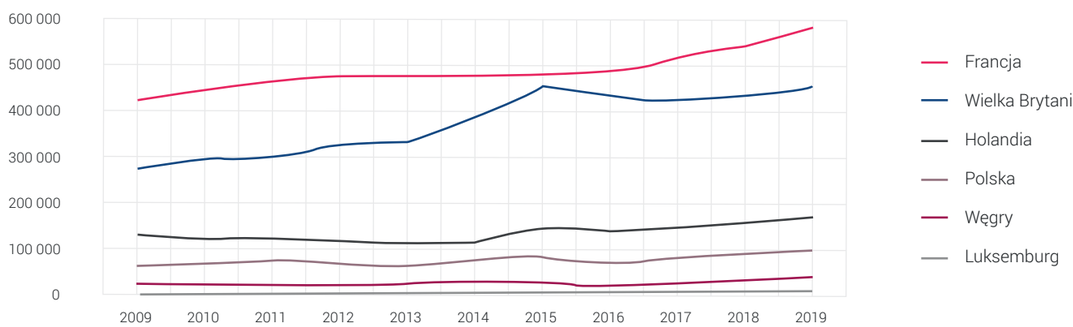

Wykres 1. Nakłady brutto na środki trwałe w wybranych krajach w latach 2009-2019 (w mln euro)
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Eurostat, ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00011/default/table?lang=en

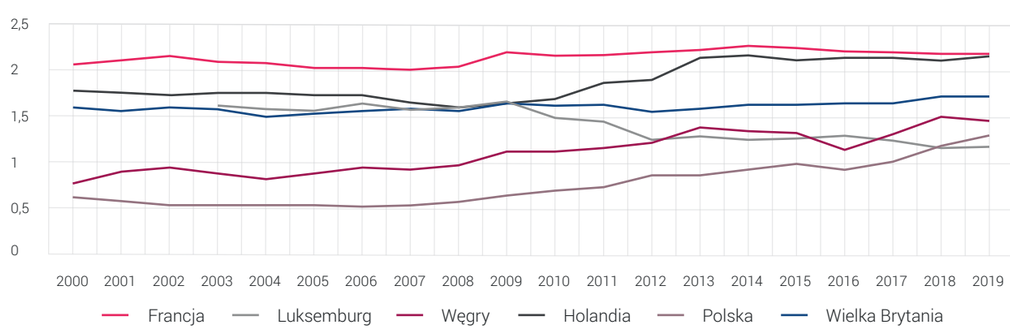

Wykres 2. Krajowe wydatki brutto na badania i rozwój w wybranych krajach w latach 2000-2018 (% PKB)
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OECD, „Gross domestic spending on R&D", 2

2. Aby ulga IP BOX funkcjonowała zgodnie z założeniami wyznaczonymi przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, przedsiębiorcom należy zapewnić wsparcie merytoryczne w postaci konsultacji z przedstawicielami organów podatkowych. Konieczna jest też dobra i oparta na zaufaniu komunikacja podatników z urzędnikami.

> *Preferencyjne rozwiązania są ważnym bodźcem do rozwoju przedsiębiorstw, ze względu na istotne oszczędności, jakie może dać skorzystanie z ulg podatkowych. Ulgi powinny być wykorzystywane bez ryzyka konfliktu z organami podatkowymi i w sposób budzący do nich zaufanie.*
>
> **Marek Dietl**
> Prezes Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie

3. Biorąc pod uwagę problemy polskich przedsiębiorców z definiowaniem i prawidłowym klasyfikowaniem KPWI oraz doświadczenia w tym zakresie omawianych państw, można zaryzykować stwierdzenie, że popularność IP BOX zwiększa się wraz z poszerzeniem zamkniętego katalogu IP.

4. Przypadek Wielkiej Brytanii oraz Holandii, które są zdecydowanymi liderami w zakresie kreacji i komercjalizacji własności intelektualnej w Europie, wskazuje, że branżami posiadającymi wysoki potencjał w tym zakresie są produkcja i przemysł (w Wielkiej Brytanii odpowiadały one za około 30% beneficjentów ulgi) oraz sektor usług finansowych i ubezpieczeniowych (34% beneficjentów w Wielkiej Brytanii). W przypadku polskim przedsiębiorstwa z wyżej wymienionych sektorów stanowią znakomitą mniejszość firm decydujących się na IP BOX. Oznacza to, że Polska powinna skupić się na promowaniu ulgi właśnie w tych sektorach, dbając jednocześnie o dostarczanie wydajnej i sprawnej struktury wspierającej biznes i innowacje. Co więcej, polityka państw zagranicznych, szczególnie Holandii i Węgier, wskazuje na nacisk organów w zakresie wsparcia małych przedsiębiorstw i zachęcania ich do skorzystania z ulgi. W Wielkiej Brytanii, podobnie jak w Polsce, duże przedsiębiorstwa odpowiadały za zdecydowaną mniejszość firm decydujących się na rozwiązanie typu IP BOX. Mimo tego łączna korzyść monetarna osiągana przez małe przedsiębiorstwa była mniejsza od kwoty zaoszczędzonej przez firmy duże (w Wielkiej Brytanii 92% korzyści monetarnej stanowiły oszczędności dużych jednostek gospodarczych). Ostatecznie wskazuje to, że należy podsycać istniejące zainteresowanie małych firm do kreacji innowacji i stosowania ulg. Jednocześnie nie można dyskryminować podmiotów dużych, mierzą się one z większymi wyzwaniami w zakresie implementacji ulgi, jednak ich zbiorczy potencjał wzrostu rozporządzalnego kapitału (przekładającego się bezpośrednio na dalsze badania i rozwój) jest znaczny.

Zastosowanie powyższych wniosków w praktyce, zarówno w kwestii nakładów inwestycyjnych, odpowiedniego podejścia do dużych i małych podatników, jak i nastawienie na kreację innowacji w obrębie sektora prywatnego, pozwoli Polsce na wzrost wytwarzania inwestycji krajowych, czego obecnie brakuje. To z kolei pociągnie za sobą wysoką podaż wykwalifikowanych pracowników i dostęp do najnowszych rozwiązań i technologii.

PODSUMOWANIE

Polska potrzebuje realnej polityki podatkowej: uspójnienia prawa, zwiększenia jego przejrzystości, następnie edukacji przedsiębiorców i przedstawicieli służb podatkowych w tym zakresie oraz promocji oferowanych różnorodnych rozwiązań. Same ulgi, jakkolwiek korzystne, nie zwiększą innowacyjności gospodarki. ◆

IP BOX:
fakty, opinie, prognozy

Kto skorzystał z ulgi w 2019r.?

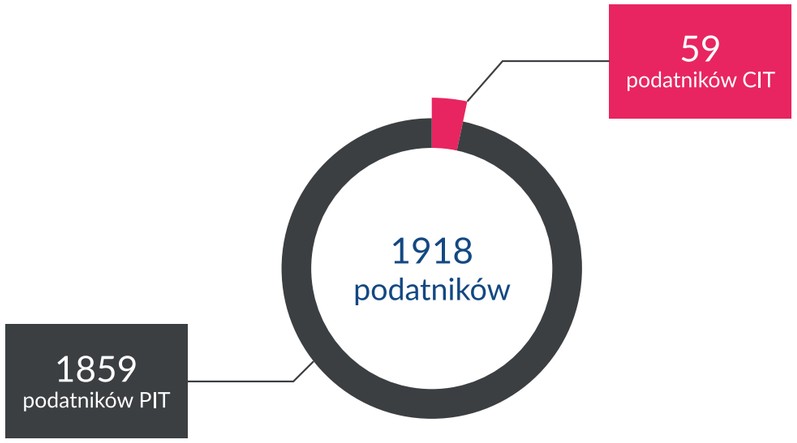

czyt. więcej - str 39

czyt. więcej - str 39

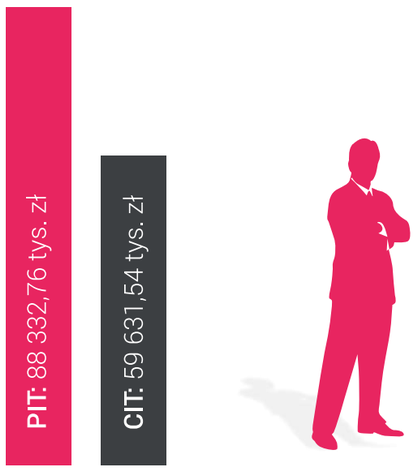

Oszczędność dzięki zastosowaniu ulgi

czyt. więcej - str 35

Korzyści według beneficjentów ulgi

1. **wzrost rozporządzalnego dochodu przedsiębiorstwa**
2. **pobudzenie działań** związanych z wytwarzaniem kwalifikowanego IP w przedsiębiorstwie,
3. **zwiększenie nakładów** finansowych na działalność badawczo-rozwojową w przedsiębiorstwie,
4. **zatrudnienie dodatkowych osób** odpowiedzialnych za działania badawczo-rozwojowe w przedsiębiorstwie,
5. **poszerzenie zakresu oferowanych usług**

Potencjalni odbiorcy IP BOX

czyt. więcej - str 44

czyt. więcej - str 37

Potrzeby potencjalnych beneficjentów IP Box

1. **większa znajomość przepisów prawa podatkowego**
2. **poczucie bezpieczeństwa** w zakresie poprawnego przebiegu procesu wnioskowania o udzielenie prawa do skorzystania z ulgi
3. **pomoc profesjonalnego doradztwa podatkowego**
4. **pozytywne rekomendacje firm,** które skorzystały z zewnętrznego wsparcia podczas ubiegania się o IP BOX)

Potencjalna krzywa wzrostu beneficjentów ulgi IP Box

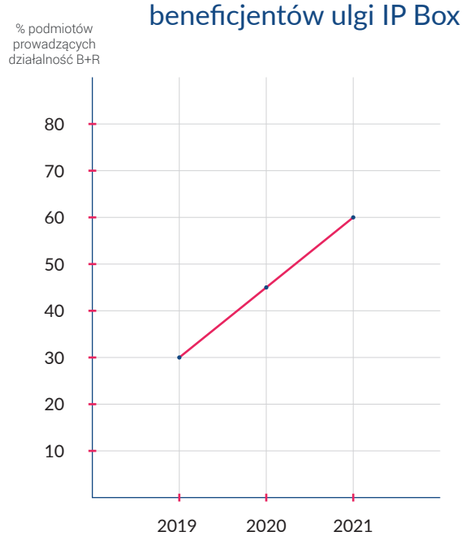

czyt. więcej - str 48

Bilans ulgi
po dwóch latach

Którzy podatnicy w Polsce wiedzą o uldze, jakie korzyści osiągnęli z jej tytułu oraz co myślą na temat zachęty i problemów związanych z jej wykorzystaniem? Aby odpowiedzieć na te pytania, przeprowadziliśmy badanie jakościowe wybranych podatników. Szczegółowej analizie poddaliśmy również uzyskane i po raz pierwszy opracowane najnowsze dane Ministerstwa Finansów na temat beneficjentów ulgi. Dopełnienie obrazu stanowi zbiorcza ilościowa analiza interpretacji indywidualnych wydanych przez Krajową Informację Skarbową przedsiębiorcom pod kątem możliwości zastosowania przez nich zachęty IP BOX.

Z danych Ministerstwa Finansów wynika, że do tej pory (w zeznaniach podatkowych za 2019 r.) zastosowanie ulgi IP BOX zadeklarowało łącznie 1918 podatników. Większość, bo aż 79% z nich, to przedsiębiorcy prowadzący stricte działalność związaną z oprogramowaniem (według klasyfikacji PKD). Większość pozostałych beneficjentów zachęty działa w pomniejszych, pochodnych sektorach branży IT oraz ICT[1].

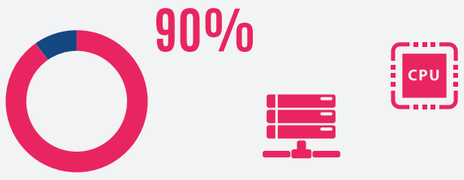

Podatnicy prowadzący działalność związana z **oprogramowaniem oraz pochodnymi branż IT i ICT** odpowiadają za **90% wszystkich** dotychczasowych **beneficjentów ulgi**

W największym stopniu z ulgi skorzystali przedsiębiorcy w województwach mazowieckim, dolnośląskim oraz małopolskim, skąd pochodziło ponad 50% wszystkich beneficjentów IP BOX.

Korzyści przedsiębiorców. Podstawową korzyścią odczuwaną przez każdego z beneficjentów ulgi jest **wzrost rozporządzalnego dochodu przedsiębiorstwa.**

148 mln zł

– łączna wartość korzyści dochodowej dla podatników, którzy do tej pory skorzystali z ulgi IP BOX.

1. *W badaniu podział branżowy został oparty na identyfikacji PKD. Należy pamiętać, że firmy z branż takich jak gry wideo (Game Development) mogą kwalifikować się do PKD związanego z działalnością wydawniczą w zakresie gier komputerowych oraz zaliczać się do działalności dotyczącej tworzenia oprogramowania; w grupie podmiotów uczestniczących wyłącznie z wydawnictwem gier stanowią one zaledwie 0,47% beneficjentów IP BOX.*

Metodyka badania i podejście analityczne

Szczegółowe poznanie charakterystyki wykorzystania ulgi IP BOX w Polsce było możliwe dzięki przeprowadzeniu w okresie od października 2020 do lutego 2021 r. badania jakościowego i ilościowego.

Celem badania jakościowego było poznanie **preferencji** oraz **doświadczeń samych podatników.** Badaniu zostało poddanych 90 przedsiębiorców reprezentujących szerokie spektrum branż, w których **zastosowanie IP BOX było do tej pory najwyższe** bądź których **podmioty wykazują potencjał, by skorzystać z ulgi w przyszłości.** Co więcej, podsumowując wyniki badania jakościowego z ilościowym, udało się wyodrębnić trzy najczęstsze postawy podatników wobec ulgi. To:

1. niezdecydowanie, 2. niechęć, 3. przekonanie.

Przeprowadziliśmy ponadto badanie ankietowe poparte **wywiadami** z **przedstawicielami wyżej wspomnianych grup** i branż oraz z **niezależnymi ekspertami,** którzy opisali swoje doświadczenia i spostrzeżenia w zakresie ulgi **IP BOX**, jej potencjału, kwestii problematycznych związanych z jej wykorzystaniem itd. Pozwoliło to poznać aspekty związane ze stosowaniem ulgi w skali mikro.

Badanie ilościowe. W celu przedstawienia wniosków w skali makro szczegółowo opisaliśmy zagregowane dane Ministerstwa Finansów dotyczące podatników, którzy skorzystali z IP BOX – **to pierwsze takie zestawienie w Polsce.** Dane pozwoliły określić, co było główną podstawą do wykorzystania zachęty przez przedsiębiorców i jakie korzyści uzyskali z tego tytułu (z podziałem branżowym i geograficznym). Obraz stosowania IP BOX w Polsce dopełniliśmy **analizą 2620 interpretacji indywidualnych** – poznaliśmy w ten sposób wykorzystania ulgi **od momentu złożenia wniosku do Krajowej Informacji Skarbowej aż do zeznania podatkowego.**

Z kolei analiza reakcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) na informacje wybranych spółek o ich planach wykorzystania lub wykorzystaniu ulgi IP BOX pozwoliła nam opracować kompleksowy **benchmark** przydatny w ocenie wymiernych korzyści osiąganych przez beneficjentów nowej zachęty.

Inne korzyści stosowania IP BOX zdaniem około 50% respondentów badania jakościowego są na razie trudno uchwytne – ulga działa zbyt krótko, aby móc je dostrzec. Pozostali ankietowani stwierdzili natomiast, że ulga przyczyniła się do:

- ✓ **pobudzenia działań** związanych z wytwarzaniem kwalifikowanego IP w przedsiębiorstwie (25%),
- ✓ **zwiększenia nakładów** finansowych na działalność badawczo-rozwojową w przedsiębiorstwie (8,33%),
- ✓ **zatrudnienia dodatkowych osób** odpowiedzialnych za działania badawczo-rozwojowe w przedsiębiorstwie (16,67%),
- ✓ **poszerzenia zakresu oferowanych usług** przez przedsiębiorstwo (25%).

Ustalając korzyści stosowania ulgi dla firm, zbadaliśmy ponadto, czy w przypadku tych notowanych na giełdzie mechanizmy zorganizowanego rynku reagowały na publikowane przez przedsiębiorców informacje o planowaniu lub wykorzystaniu IP BOX. W tym celu przeanalizowaliśmy 14 wybranych spółek[2] reprezentujących branżę gier wideo (game development) w okresie od III kwartału 2019 r. do III kwartału 2020 r.

Analiza sytuacji giełdowej tych beneficjentów ulgi pokazuje, że wpływ IP BOX w tym aspekcie przynajmniej na razie jest znikomy. Wybrana próba danych w większości przypadków nie wykazała szczególnej zależności pomiędzy publikacją informacji o otrzymaniu pozytywnej interpretacji indywidualnej czy też wprowadzeniu IP BOX a faktyczną korzyścią finansową na płaszczyźnie giełdowej. W przypadkach, w których obserwowalna jest dodatnia korelacja zjawisk, jest ona krótkotrwała i w szerszej perspektywie nieznacząca. **Ponieważ jednak IP BOX jest rozwiązaniem bardzo młodym, można przypuszczać, że zjawisko to nabierze innej dynamiki w przyszłości.**

“

Przynajmniej w teorii można spodziewać się, że mniejsze opodatkowanie powinno przekładać się na zwiększenie zysków w przyszłości, co racjonalnie powinno zwiększać atrakcyjność inwestycji w podmioty korzystające z ulgi podatkowej. Jednak praktyka organów podatkowych w zakresie stosowania IP BOX, w tym wydawane negatywne interpretacje indywidualne, wskazuje na powszechnie panujące wśród przedsiębiorców przekonanie, że stosowanie zachęty naraża podmiot na ryzyka konfliktu z organami podatkowymi. Między innymi z tego powodu ulga nie jest jeszcze na tyle rozpoznawalna i szeroko stosowana, by móc dostrzec realne korzyści dla przedsiębiorstw z perspektywy giełdy oraz jej mechanizmów.

Marek Dietl

Prezes Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie

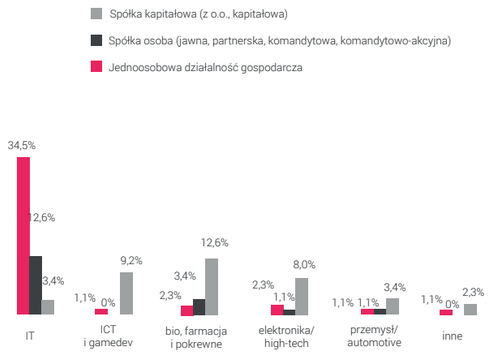

Wykres 1. Kto skorzystał z ulgi – podział respondentów ze względu na sektor oraz typ prowadzonego przedsiębiorstwa
Źródło: Opracowanie własne

Perspektywa podatników. Na podstawie szeroko zakrojonej analizy (badania ilościowego oraz jakościowego podatników, którzy korzystają lub wykazują potencjał korzystania z ulgi IP BOX) wyodrębniliśmy trzy dominujące typy postaw przedsiębiorców wobec tej zachęty:

1. **NIECHĘĆ** – dotyczy grupy, która obecnie z IP BOX nie planuje korzystać i ma wiedzę o tym, czy spełnia przesłanki do implementacji ulgi,
2. **NIEZDECYDOWANIE** – to podejście charakteryzuje przedsiębiorców, którzy spełniają podstawowe przesłanki, by skorzystać ulgi, lecz jeszcze się na to nie zdecydowali.
3. **PRZEKONANIE** – taki stosunek do ulgi prezentują ci, którzy do tej pory z IP BOX skorzystali.

2: *Analizowane przedsiębiorstwa notowane są na zorganizowanym rynku akcji prowadzonym przez GPW w zakresie rynku głównego oraz NewConnect. Ustalając benchmark, skupiliśmy się na ogólnej charakterystyce, trendach i wnioskach wyciągniętych na podstawie mechanizmów giełdowych zachodzących w obrębie wskaźników takich jak: EPS, C/Z, EV/EBIDTA oraz notowań akcji spółek.*

1. niechęć

Niechętni to przedsiębiorcy, którzy w procesie badania jakościowego stwierdzili, że nie korzystają z ulgi IP BOX i nie mają zamiaru się na nią decydować. Stanowią 13,8% wszystkich respondentów. 17% z nich jako uzasadnienie podało, że korzysta już z 9-procentowej stawki CIT i jest to dla nich bardziej korzystne rozwiązanie. Pozostali wskazywali, **że ulga jest dla nich niezrozumiała** (33%) bądź **żadna z firm oferujących wsparcie w procesie implementacji ulgi nie spełniła ich oczekiwań na etapie procesu sprzedażowego** (8%). Mimo tego 55% z nich wskazało, że **profesjonalna usługa doradcza prawdopodobnie przekonałaby ich do zaimplementowania IP BOX.**

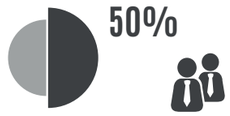

Połowa firm, które nie mają zamiaru korzystać z **IP BOX**, pochodzi z sektora IT i są to najczęściej spółki kapitałowe.

Ta grupa podmiotów raczej nie planuje korzystać z doradztwa podatkowego – aż **58%** badanych wskazało, że taka pomoc nie wpłynęłaby na decyzję o wyborze IP BOX, a **33%** nie ma zdania na ten temat.

Najwięcej, bo **33%** badanych podmiotów, wskazało brak wystarczającej wiedzy z zakresu przepisów podatkowych jako główną przyczynę niekorzystania z **IP BOX**. **17%** badanych nie stosuje **IP BOX** ze względu na korzystanie z 9-procentowej stawki CIT.

Aż **58%** podmiotów niewyrażających chęci skorzystania z **IP BOX** nie ma zdania na temat najbardziej optymalnego pod kątem swojej działalności rodzaju ulgi podatkowej. Spośród pozostałych najwięcej, **17%**, wskazało tu na ulgę na robotyzację.

2. niezdecydowanie

21% badanych to **niezdecydowani** – podmioty, które spełniają podstawowe przesłanki (takie jak wyróżnianie oraz komercjalizowanie KPWI), ale nie korzystają z ulgi. Jako główny powód niezdecydowania się na IP BOX wskazują wysoki poziom skomplikowania i niejasności przepisów. Mimo tego 55% z nich wskazało, że **profesjonalna usługa doradcza prawdopodobnie przekonałaby ich do zaimplementowania IP BOX.**

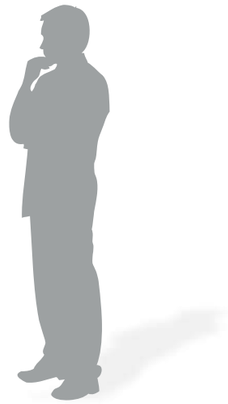

Firmy spełniające przesłanki, lecz niekorzystające z **IP BOX** najczęściej wywodzą się z branży IT – wskazało na to **65%** z nich. **20%** potencjalnych beneficjentów ulgi to podmioty z sektora biotechnologicznego, farmacji i ochrony zdrowia.

50% podmiotów wskazało brak wystarczającej wiedzy podatkowej jako główną przyczynę niekorzystania z **IP BOX**. Ponadto **55%** firm wskazało, że profesjonalne wsparcie zewnętrzne w tym zakresie skłoniło by je do ubiegania się o ulgę.

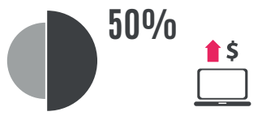

50% podmiotów kwalifikujących się, lecz niekorzystających z **IP BOX** wskazało, że osiągają przychody z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej uwzględnionego w cenie sprzedaży produktu lub usługi. Najczęściej używanym KPWI było autorskie prawo do programu komputerowego.

35% podmiotów nie ma zdania na temat tego, który rodzaj ulgi podatkowej okazałby się dla nich najbardziej optymalny. Spośród pozostałych najwięcej, bo **30%**, wskazało **IP BOX** jako najbardziej odpowiadający im rodzaj ulgi.

3. przekonanie

Przekonani, czyli przedsiębiorcy, którzy skorzystali z IP BOX, to 14% respondentów naszego badania. Aż 92% z nich reprezentuje branżę IT, 8% prowadzi działalność związaną z produkcją gier. Co istotne, 67% badanych, którzy zadeklarowali wykorzystanie zachęty, **korzystali z zewnętrznego wsparcia w procesie wdrażania ulgi i średnio oceniali jego przydatność na bardzo wysoką.** Dodatkowo w 73% przypadków dochód uzyskiwany z KPWI pochodzi z jego sprzedaży i stanowi średnio **89%** całkowitych dochodów przedsiębiorstw.

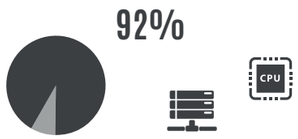

Aż **92%** korzystających z ulgi **IP BOX** wśród badanych podmiotów stanowiły firmy z branży IT. Były to najczęściej mikro- i małe przedsiębiorstwa – **92%** stosujących ulgę wśród badanych podmiotów to firmy do 10 pracowników.

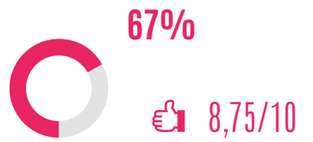

67% pomiotów, które stosowały **IP BOX**, korzystało z wsparcia zewnętrznego w procesie ubiegania się o ulgę. Przydatność wsparcia zewnętrznego oceniły dobrze – średnio w skali **8,75/10**.

Korzystający z **IP BOX** najczęściej osiągają przychody objęte prawem własności intelektualnej z tytułu sprzedaży KPWI – wskazało na to **73%** badanych beneficjentów ulgi.

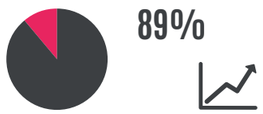

W przypadku badanych pomiotów dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej stanowiły średnio **89%** wszystkich dochodów.

Notka metodologiczna

W naszym badaniu modele **1, 2, 3** nie sumują się do 100% – nie prezentują procentowego rozłożenia wszystkich udzielonych w badaniu odpowiedzi, lecz służą przedstawieniu typowego reprezentanta (bądź jego wariacji) każdej wymienionej grupy.

Beneficjenci ulgi. Analiza beneficjentów ulgi IP BOX pod kątem podziału na podatników PIT i CIT wykazuje, że przeważającą grupą odbiorców są podatnicy PIT – to 1859 podmiotów. Podatników CIT, którzy zadeklarowali wykorzystanie ulgi, było 59. Mimo dużej przewagi liczbowej podatników PIT większą szacowaną korzyść monetarną uzyskują jednak podatnicy CIT – oszczędzają dzięki zastosowaniu ulgi łącznie 88 332,76 tys. zł, głównie ze względu na większy rozmiar ich działalności i przedsiębiorstw. Wartość ta jest o 32,5% większa od korzyści osiąganej przez podatników PIT – wyniosła ona około 59 631,54 tys. zł.

Większość podatników CIT, którzy skorzystali z IP BOX, prowadzi działalność związaną z oprogramowaniem (66,10%). Ta sama zależność dotyczy podatników PIT – 78,97% to również podmioty prowadzące działalność związaną z oprogramowaniem. Potwierdza to, że ulga IP BOX jest najpopularniejsza właśnie w tej branży. Podatnicy PIT i CIT działający w branżach IT, ICT i ich pochodnych stanowią aż 89,89% wszystkich beneficjentów omawianej ulgi. Poza dominującą dziedziną IT, w której operują podatnicy, wyróżnia się również 15 podatników prowadzących badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych. Liczniejszy wachlarz PKD występuje przy analizie podatników PIT, jednak większość z nich nadal pokrywa się z branżą IT/ICT. Mniejszościowymi sektorami, w których działają analizowani podatnicy PIT i CIT, są m.in. produkcja, przemysł, usługi w zakresie finansów, sprzedaż i dystrybucja.

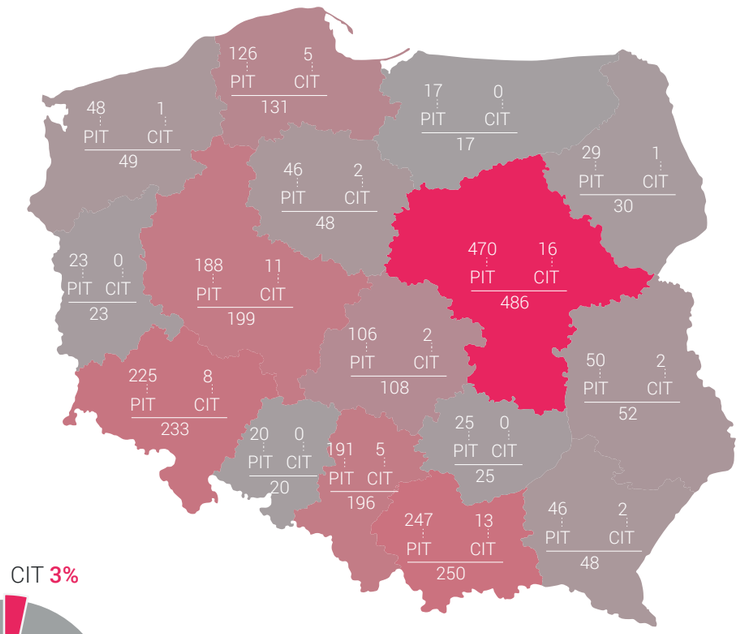

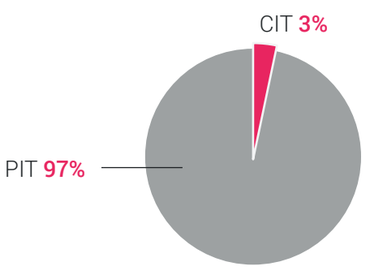

Wykres 2. Podział beneficjentów ulgi IP BOX na podatników PIT i CIT na podstawie danych Ministerstwa Finansów
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, „Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2019 r.", 2020.

Mapa: W zeznaniach złożonych za 2019 r. 1918 podmiotów wykazało podatek od dochodów KPWI. Zdecydowaną większość stanowili podatnicy PIT – aż 97%. Najwięcej firm skorzystało z ulgi IP BOX w województwie mazowieckim (PIT i CIT).

PKD	Liczba podatników CIT	Kwota podatku od dochodów z KPWI (tys. zł)	Dochód z KPWI (tys. zł)	Korzyść monetarna (tys. zł)
BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE W DZIEDZINIE POZOSTAŁYCH NAUK PRZYRODNICZYCH I TECHNICZNYCH	2	1 161,57	23 231,44	3 252,40
DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA W ZAKRESIE GIER KOMPUTEROWYCH	4	6 654,80	133 095,96	18 633,43
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OPROGRAMOWANIEM	39	16 780,57	335 611,46	46 985,60
PRODUKCJA APARATURY ROZDZIELCZEJ I STEROWNICZEJ ENERGII ELEKTRYCZNEJ	1	3 199,19	63 983,86	8 957,74
SUMA	**46**	**27 796,14**	**555 922,72**	**77 829,18**

Tabela 1. Grupy podatników CIT osiągający największą łączną korzyść dochodową, którzy w zeznaniach podatkowych złożonych za 2019 r. wykazali podatek od dochodów KPWI
Źródło: Opracowanie własne

Typ formularza podatkowego	Liczba podatników	Kwota podatku od dochodów uzyskanych z KPWI	Dochód z KPWI	Korzyść monetarna*
PIT-36	338	1 692,24	33 844,88	4 314,67
PIT36L	1 521	19 756,03	395 120,52	55 316,37
CIT-8	59	31 547,41	630 948,28	88 332,74
SUMA	1 918	52 995,68	1 059 913,68	147 964,31

Tabela 2. Liczba podatników CIT oraz PIT, którzy w zeznaniach podatkowych złożonych za 2019 r.wykazali podatek od dochodów KPWI
Źródło: Opracowanie własne
**wartość szacunkowa*

PKD	Liczba podatników PIT	Kwota podatku od dochodów z KPWI (tys. zł)	Dochód z KPWI (tys. zł)
BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE W DZIEDZINIE POZOSTAŁYCH NAUK PRZYRODNICZYCH I TECHNICZNYCH	13	118,15	2 362,90
DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA W ZAKRESIE POZOSTAŁEGO OPROGRAMOWANIA	25	567,29	11 345.84
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z DORADZTWEM W ZAKRESIE INFORMATYKI	110	1 521,99	30 439,84
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OPROGRAMOWANIEM	1 468	14 663,29	293 265,78
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA W ZAKRESIE TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH I KOMPUTEROWYCH	37	457,73	9 154,50
PRZETWARZANIE DANYCH, ZARZĄDZANIE STRONAMI INTERNETOWYMI (HOSTING) I PODOBNA DZIAŁALNOŚĆ	17	168,50	3 369,92
DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA W ZAKRESIE GIER KOMPUTEROWYCH	5	124,10	2 482,08
SUMA	**1 670**	**17 496,94**	**352 420,86**

Tabela 3. Grupy podatników PIT osiągający największą łączną korzyść dochodową, którzy w zeznaniach podatkowych złożonych za 2019 r. wykazali podatek od dochodów KPWI
Źródło: Opracowanie własne

Podatnicy CIT i PIT dzięki uldze IP BOX zaoszczędzili do tej pory łącznie około 147 964,31 tys. zł. W zeznaniach podatkowych za 2019 r., wykazując podatek od dochodów KPWI, najczęściej składanym typem formularza podatkowego był PIT36L, gdzie zgodnie z nim łącznie 1521 podatników osiągnęło dochód z KPWI w wysokości 395 120,52 zł. Najwięcej dochodu z KPWI – 630 948,28 tys. zł – uzyskało 59 podatników CIT.

IT:
główny odbiorca ulgi

W IT wykorzystanie ulgi IP BOX jest najpopularniejsze. Firmy te stanowią 50,6% podmiotów, które wzięły udział w przeprowadzonym badaniu, a jednocześnie stanowią aż 91,7% organizacji, które korzystają z IP BOX. Potwierdza to zależność widoczną w danych Ministerstwa Finansów dotyczących beneficjentów ulgi. Wynika z nich, że z 1918 podmiotów, które dotąd skorzystały z IP BOX, aż 1724, czyli 89,89%, pochodziło z sektorów IT, ICT i pokrewnych.

Przedsiębiorstwa z branży IT, które zostały uwzględnione w badaniu, to w 68,2% jednoosobowe działalności gospodarcze. Większość z nich, bo aż 72,7%, zatrudniało maksymalnie 10 pracowników. Spółki osobowe stanowiły 25% analizowanych przedsiębiorstw, a kapitałowe – 6,8%. Jeśli chodzi o ich wielkość, to te, które zatrudniają 10-50 pracowników, stanowiły 13,6% firm biorących udział w badaniu, 4,5% to te, które zatrudniały 50-250 pracowników; firmy zatrudniające powyżej 250 osób to 9,1% spośród wszystkich badanych.
Najbardziej popularnym prawem własności intelektualnej, które wyróżniły wspomniane podmioty w ramach ich działalności, jest autorskie prawo do programu komputerowego – wskazało je 85,7% ankietowanych. Drugie w kolejności pod względem popularności okazało się być prawo ochronne na wzór użytkowy (42,9%).

“ Jako beneficjent ulgi mogę stwierdzić, że zachęta IP BOX, mimo krótkiego okresu działania, w realny sposób pomaga w rozwijaniu działalności związanej z kreacją kwalifikowanych praw własności intelektualnej. Sama ulga nie jest jeszcze tak dobrze znana w branży IT, jednak zauważalny jest stopniowy wzrost popularności tego rozwiązania.

Zebrane w badaniu dane wskazują, że w sektorze IT 25% respondentów skorzystało już z IP BOX, 29,5% spełnia dwa podstawowe kryteria przyznania ulgi, ale do tej pory jej nie wykorzystywało, natomiast 45,5% firm nie kwalifikuje się do skorzystania z IP BOX. To oznacza, że w sektorze IT jest wiele potencjalnych beneficjentów ulgi – co więcej, odsetek firm, które spełniają wymagane kryteria, a nie korzystają z opisywanej ulgi, jest w tej branży najwyższy w porównaniu do pozostałych analizowanych sektorów.

Największą przeszkodą na drodze rozwoju ulgi IP BOX wśród respondentów z branży IT, podobnie jak w przypadku podmiotów z pozostałych sektorów uczestniczących w badaniu, jest niedostateczna znajomość przepisów prawa podatkowego. Jako powód niekorzystania z IP BOX ten czynnik wskazało 63,6% respondentów z sektora IT, które nie stosują ulgi. Stwarza to możliwość rozwoju usług profesjonalnego wsparcia w procesie ubiegania się o przyznanie zachęty. Wyniki badania wskazują, że w przypadku 51,5% respondentów niekorzystających z IP BOX tego rodzaju pomoc zewnętrzna wpłynęłaby na podjęcie próby wdrożenia ulgi.

“ Jest kilka powodów, dla których mimo posiadania możliwości skorzystania z IP BOX nie zdecydowaliśmy się na wdrożenie tego rozwiązania. Do najważniejszych należy potrzeba poświęcenia stosunkowo dużych zasobów na implementację ulgi oraz poziom skomplikowania samych przepisów, które w obecnej formie nie pozwalają nam na wykorzystanie pełnego potencjału zachęty. Jest to związane z definicją kosztów, które można zakwalifikować do tych ponoszonych na kreację IP, a co za tym idzie rozmiar podstawy preferencyjnego opodatkowania. W zakresie naszej działalności około 80% kosztów związanych z wytworzeniem KPWI opiera się na szeroko pojętej pracy koncepcyjnej. Realizacja powstałych pomysłów na płaszczyźnie czysto informatycznej to zaledwie 20% nakładów niezbędnych do stworzenia nowej usługi czy produktu. W związku z tym, w świetle obecnych przepisów, zdecydowana większość ponoszonych przez nas kosztów nie może zostać uwzględniona w procesie obliczania podstawy preferencyjnego opodatkowania. Gdyby przepisy uległy w tym zakresie zmianie, IP BOX byłby dużo bardziej atrakcyjny, a możliwe korzyści z niego płynące przewyższające nakłady potrzebne na wdrożenie ulgi.

W rozwoju usług profesjonalnego doradztwa może także pomóc pozytywna opinia firm, które skorzystały z tej pomocy podczas ubiegania się o IP BOX. 63,6% respondentów z branży IT, które stosowały tę ulgę, zwróciło się w procesie jej pozyskiwania o pomoc zewnętrzną. Jej przydatność została oceniona wysoko – na poziomie 8,5 na 10. Jako przyczyny sięgnięcia po zewnętrzne wsparcie wszyscy z omawianych respondentów wskazali na

1. **niejasność przepisów** definiujących, kto ma prawo do skorzystania z IP BOX,
2. **potrzebę poczucia bezpieczeństwa** w zakresie poprawnego przebiegu procesu wnioskowania o udzielenie prawa do skorzystania z ulgi i poprawnej interpretacji przepisów podatkowych.

Wskazuje to, że poziom skomplikowania przepisów związanych z przyznawaniem IP BOX jest jednym z głównych czynników zniechęcających potencjalnych beneficjentów do skorzystania z ulgi.

Game development:
za słabo poinformowani o IP BOX

Na podstawie analizy danych z Ministerstwa Finansów trudno jednoznacznie wyróżnić twórców gier, według klasyfikacji PKD kwalifikują się bowiem zarówno do działalności wydawniczej w zakresie gier komputerowych, jak i do działalności dotyczącej tworzenia oprogramowania. Bazując wyłącznie na wyżej wymienionych wnioskach interpretacyjnych, podatników CIT i PIT prowadzących działalność wydawniczą w zakresie gier komputerowych wyłoniliśmy 9. Mimo tego potencjał wykorzystania ulgi IP BOX w branży produkcji gier oceniamy jako duży, przede wszystkim ze względu na typ prowadzonej działalności – jasno kwalifikującej się do katalogu KPWI.

23,37 mln zł

Tyle zaoszczędził **CD Projekt** dzięki uldze IP BOX

Aby bliżej przyjrzeć się sytuacji polskiego sektora game development, analizie poddaliśmy 14 wiodących spółek z tej branży notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w zakresie rynku głównego bądź NewConnect, które korzystają już z ulgi IP BOX bądź uzyskały pozytywną interpretację z KIS.
Spółki takie jak CD Projekt, Ten Square Games i PlayWay w 2019 r. osiągnęły największe przychody ze sprzedaży w swojej branży i jednocześnie korzystały z ulgi IP BOX, co pozwoliło im na duże oszczędności podatkowe. Z dostępnych informacji wynika, że wśród wybranych podmiotów (zob. tabela na str. 43[3]) tylko 5 spółek skorzystało z ulgi IP BOX, 9 zamierza z niej skorzystać (pracują nad jej wdrożeniem lub weryfikują temat zachęty podatkowej), a 5 już uzyskało pozytyw-

3. Pozostałe spółki z polskiej branży Game development nie zostały uwzględnione w tabeli, ponieważ nie opublikowały jeszcze informacji na temat potencjalnego wykorzystania ulgi IP BOX.

ną interpretacje dotyczącą ulgi. Najwyższą korzyść monetarną dzięki zastosowaniu ulgi IP BOX zanotował CD Projekt – oszczędził 23,37 mln zł.

Nazwa PKD	IP BOX - aktywny	IP BOX - planowany	L. pracowników	rok	Korzyść monetarna (mln zł)*
11 bit studios	TAK	-	135	2019	2,71 mln
Artifex mundi	-	TAK	125	2019	0,65 mln
Boombit	-	TAK	170	2019	Strata fin.
CD Projekt	TAK	-	263	2019	23,37 mln
Games operators	-	TAK	32	2019	0,78 mln
Playway	TAK	-	n/a	2019	8,94 mln
Ten square games	TAK	-	81	2019	7,60 mln
Vivid games	TAK	-	76	2019	0,16 mln
Creepy jar	-	TAK	22	2018	0,06 mln
Forever entertainment	-	TAK	16	2019	0,25 mln
Simfabric	-	TAK	66	2019	0,05 mln
Starward industries	-	TAK	13	2020	Strata fin.
Big cheese studio	-	TAK	30	2019	0,76 mln
Bloober team spółka akcyjna	-	TAK	45	2019	0,70 mln

Tabela 4. Podmioty branży Game Development korzystające lub zainteresowane wykorzystaniem ulgi IP BOX i ich potencjalna korzyść monetarna (mln zł).
Źródło: Opracowanie własne
** wartość szacunkowa*

W badaniu ilościowym wszystkie podmioty z branży game development są spółkami kapitałowymi. Połowa z nich zatrudnia od 10-50 pracowników oraz uzyskuje dochody z kwalifikowanego prawa własności i z jego sprzedaży, które stanowią 30% całkowitych dochodów uzyskiwanych przez podmiot. Ta grupa respondentów posiada KPWI w postaci:

1. autorskiego prawa do programu komputerowego,
2. prawa z rejestracji wzoru przemysłowego,
3. prawa ochronnego na wzór użytkowy oraz
4. patentu.

Pozostali respondenci reprezentujący branżę game development zatrudniający od 50-250 pracowników wskazali, że wyróżniają KPWI w postaci 5 prawa z rejestracji topografii układu scalonego, mimo tego nie osiągają oni dochodów w ramach posiadanego prawa własności i nie korzystają z ulgi IP BOX ze względu na brak komercjalizacji działalności związanych z wytworzeniem IP oraz brak wystarczającej wiedzy w zakresie przepisów podatkowych dotyczących ulgi.

Co więcej, **50% respondentów** z branży game developmpent uważa, że **ulga B+R** jest im **lepiej znana** i ma bardziej zrozumiałe przepisy **w porównaniu z IP BOX.** Potwierdzają to inne badania, np. *Polish GameDev 2019/2020* przeprowadzone przez Krakowski Park Technologiczny, w ramach którego uzyskano 100 odpowiedzi od polskich firm produkujących gry cyfrowe. Na pytanie o znane im formy wsparcia publicznego w branży gier ulgę IP BOX wymieniło tylko 29% respondentów, natomiast ulgę B+R 42%. Pod względem najczęściej wykorzystywanej formy wsparcia publicznego ulgę IP BOX wskazało tylko 2% respondentów, a ulgę B+R 7%. Co ciekawe, w pytaniu o preferowane formy wsparcia zewnętrznego aż 60% badanych wskazało na zwolnienia podatkowe dla twórców gier[4].

Z kolei w innym raporcie autorstwa Krakowskiego Parku Technologicznego, *Warszawska Branża Gier 2019/20*, przedstawiono opinie 29 producentów gier. Według tego badania 75,86% ankietowanych oczekuje wsparcia finansowego od samorządu. Jako czynnik mający negatywny wpływ na rozwój firmy w 2019 r. 37,93% badanych wskazało na zbyt wysokie podatki.

Prowadzi to do konkluzji, że **IP BOX nie jest aż tak szeroko rozpoznawalną ulgą wśród podmiotów polskiej branży produkcji gier,** jak mogłoby się zdawać. Mimo tego firmy te zgłaszają popyt na pomoc w zakresie tworzenia nowych rozwiązań właśnie w postaci ulg podatkowych. To oznacza, że **wzmożenie działań promocyjnych oraz lepsze dostosowanie przepisów do realiów sektora może przynieść rezultat w postaci zauważalnego wzrostu wykorzystania ulgi IP BOX przez przedsiębiorstwa produkujące gry cyfrowe.**

4. Krakowski Park Technologiczny, Kondycja Polskiej Branży Gier 2020, www.kpt.krakow.pl/wp-content/uploads/2021/01/raport_2021_long_final_web.pdf

Inne branże: kim są śpiący beneficjenci?

Podmioty ze wszystkich pozostałych branż **oprócz IT stanowiły 49,4% badanych.** Spośród nich największe grupy tworzyły firmy działające w obszarach biotechnologii, farmacji i ochrony zdrowia, które stanowiły 18,39% respondentów. Dodatkowo 11,49% badanych zajmuje się elektroniką i szeroko pojętym high-tech. Zdecydowana większość, bo niemal 80% spośród tych podmiotów, to firmy mikro lub małe; aż 72% jest zarejestrowana jako spółki kapitałowe.

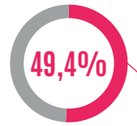

Branże inne niż IT biorące udział w badaniu

Chociaż podmioty z branż innych niż IT stanowiły niemal połowę badanych, jedynie 2,33% z nich skorzystało do tej pory z ulgi IP BOX. Znajduje to również odzwierciedlenie w danych pochodzących bezpośrednio z Ministerstwa Finansów – podmioty ze wszystkich pozostałych sektorów za wyjątkiem IT stanowiły dotychczas jedynie 10,11% wszystkich beneficjentów IP BOX. Relatywnie małą popularność tego rozwiązania podatkowego w przypadku branż innych niż IT można tłumaczyć niewielkim odsetkiem podmiotów uzyskujących dochody z KPWI, stanowiących 18,6% spośród tych podmiotów, oraz niskim poziomem wiedzy na temat tej ulgi.

Według badania ankietowego 53,5% podmiotów z branż innych niż IT wyróżnia w swojej działalności któreś z objętych ochroną praw własności intelektualnej w jednej z form określonych w katalogu zamkniętym KPWI. W branży biotechnologii, farmacji i ochrony zdrowia podmioty wykazywały wiele różnych praw własności intelektualnej, jednak najczęściej wskazywanym (43,8% podmiotów) był patent. Dla porównania: w branży game development i ICT aż 77,78% podmiotów wykazało KPWI, najczęściej autorskie prawo do programu komputerowego (aż 66,7% badanych firm).

18,6% respondentów z sektorów innych niż IT nie tylko wyróżniało KPWI w swojej działalności, ale także osiągało z tego tytułu dochody. Większość podmiotów z branż innych niż IT nie posiada jednak dostatecznej wiedzy w zakresie przepisów podatkowych – jest to najczęściej wymienianą przyczyną niekorzystania z IP BOX, wskazaną przez 71,4% podmiotów, które potencjalnie kwalifikują się do ulgi, ale z niej nie korzystają.

34,9% podmiotów z sektorów innych niż IT nie uzyskuje dochodów z tytułu praw własności intelektualnej. Najczęściej wymieniany powód nieosiągania korzyści materialnych z KPWI brzmi „Nie sprzedaję, nie udzielam licencji, nie uwzględniam kwalifikowanego IP w cenie sprzedaży towaru/usługi, nie otrzymuję odszkodowania za naruszenie praw wynikających z kwalifikowanego IP", co wskazało 33,3% podmiotów nie osiągających dochodów z KPWI.

Profesjonalna usługa wsparcia w procesie starania się o IP BOX jest czynnikiem, który może wpłynąć na podjęcie decyzji o ubieganie się o przyznanie ulgi. Wskazała na to znaczna część, bo aż 45,5% respondentów z sektorów innych niż IT, które wykazują w swojej działalności KPWI, ale nie korzystają z IP BOX. Pokazuje to potencjał rozwoju usług doradczych dla tych sektorów. Nadal jednak należy mieć na uwadze, że większość z tych podmiotów wskazała, że nie ma zdania na temat profesjonalnego wsparcia lub jest wobec niego sceptyczna.

63,6% firm z sektorów innych niż IT, które wykazują w swojej działalności KPWI, ale nie korzystają z IP BOX, deklaruje, że nie wie, jaki rodzaj ulgi podatkowej jest najbardziej optymalny pod kątem ich działalności. 27,3% z nich wskazuje, że ich zdaniem najbardziej optymalna jest ulga B+R. Na ulgę IP BOX wskazuje tu tylko 4,5% podmiotów. Biorąc pod uwagę, że 31,8% firm wykazujących KPWI uzyskuje z nich dochód, a zatem może ubiegać się o IP BOX, skala niewiedzy na temat funkcjonowania ulgi wydaje się duża. Na IP BOX jako najbardziej optymalny rodzaj ulgi podatkowej wskazuje tylko 14,2% badanych osiągające dochód z KPWI.

Jeszcze nie mamy szczegółowych informacji o stopniu zainteresowania beneficjentów NCBR zachętami podatkowymi takimi jak IP BOX. Można jednak zauważyć, że charakter projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju świadczy o tym, że nasi beneficjenci znajdują się w grupie podmiotów, dla których te mechanizmy są dedykowane. Jest to kolejny element wsparcia innowacyjnych przedsiębiorców obok pomocy publicznej udzielanej na prace badawczo-rozwojowe.

Aleksandra Mościcka-Studzińska
Zastępca dyrektora działu | Dział Zarządzania Ekspertami NCBR

Branże takie jak farmacja, biotechnologia czy ochrona zdrowia są bardzo silnie nastawione na działalność w obszarze badań i rozwoju. Można by zatem pomyśleć, że wykorzystanie ulgi IP BOX przez tego typu podmioty było w tych sektorach znaczące. Deklaracje podatkowe za 2019 r. wskazują jednak na coś zupełnie odmiennego. Dla przykładu do tej pory tylko jedna firma z zakresu farmacji dokonała rozliczenia podatkowego z uwzględnieniem 5-procentowej stawki IP BOX. Szacowany dochód uzyskiwany z KPWI dla tego podmiotu również nie wyróżnia się na tle innych sektorów, wyniósł on około 25 tys. zł. **Nie przekreśla to jednak potencjału wzrostu popularności ulgi wśród reprezentantów branż farmacji, biotechnologii czy ochrony zdrowia.**

Dla porównania warto spojrzeć tu na sektor IT, z którego pochodzi najwięcej podmiotów korzystających z ulgi IP BOX. W zdecydowanej większości są to jednoosobowe spółki zatrudniające nie więcej niż 10 pracowników, zatem z reguły nie powinny one dysponować dużymi kapitałami. Jednak mimo tego to właśnie te podmioty wytwarzają i komercjalizują najwięcej KPWI. W przeciwieństwie do pozostałych branż (szczególnie biotechnologii czy farmacji) koszty wytworzenia pojedynczego KPWI w przypadku programu komputerowego są stosunkowo nieduże, co tłumaczy, dlaczego kreacja IP w Polsce na ten moment opiera się właśnie na sektorze IT i jednoosobowych działalnościach gospodarczych. Co więcej, prawo do programu komputerowego w widoczny sposób odróżnia się od pozostałych pozycji zamkniętego katalogu KPWI, przez co podmioty reprezentujące szeroko pojętą branżę IT w prosty sposób mogą identyfikować się jako potencjalni beneficjenci IP BOX. Innym podmiotom przychodzi to trudniej, na co wskazują uczestnicy naszego badania:

Obecnie dużą trudnością jest identyfikacja tego, czy dany podmiot w ogóle kwalifikuje się do ulgi, już na poziomie kreacji samego IP. Jest to szczególnie zauważalne wśród podmiotów zajmujących się prowadzeniem działalności w szeroko pojętej branży badawczo-rozwojowej, której jestem reprezentantem. Wielu innych przedstawicieli tego sektora nawet nie zdaje sobie sprawy z tego, że wytwarza tzw. KPWI bądź ich produkt może zostać w ten sposób zakwalifikowany.

Co więcej, obawa przed potencjalną kontrolą organów podatkowych i niska świadomość w zakresie samego istnienia ulgi dotyka inne branże w tym samym stopniu co IT, ICT czy game development:

Dla nas, jako firmy realizującej działalność badawczo-rozwojową, ulga IP BOX w swoim założeniu jest rozwiązaniem ciekawym i atrakcyjnym. Mimo tego, z uwagi na złożoność przepisów, długi proces wdrożenia ulgi oraz potrzebę poświęcenia dodatkowych zasobów w celu jej implementacji, nie decydujemy się na skorzystanie z zachęty. Aktualnie bardziej przystępnym rozwiązaniem jest w naszym przypadku ulga badawczo-rozwojowa.

Tendencje i prognozy

Polski IP BOX mierzy się obecnie z kilkoma głównymi trudnościami: przedsiębiorcy nie potrafią obliczać wskaźnika nexus, nie wiedzą, jakie koszty mogą zakwalifikować jako te ponoszone na działalność B+R oraz jak prowadzić bieżącą szczegółową ewidencję. W zakresie ostatniego z wymienionych elementów widać jednak pierwsze pozytywne objawy uproszczenia procesu dla przedsiębiorców.

Dobrym przykładem jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z 30 lipca 2020 r. (I SA/Go 115/20). Sąd swoim wyrokiem uchylił negatywną interpretację Krajowej Informacji Skarbowej w zakresie możliwości skorzystania z ulgi IP BOX, mimo że podatnik nie prowadził bieżącej ewidencji od początku roku. Zgodnie z ogólną tendencją głównego wykorzystania zachęty przez podmioty branż IT i pokrewnych – sprawa dotyczyła informatyka. Uzasadnienie wyroku wskazywało, że jeżeli podatnik jest w stanie rzetelnie, poprawnie w sposób formalny i wiarygodny określić podstawę opodatkowania 5-procentową stawką (co jest celem samej ewidencji), to należy mu umożliwić skorzystanie z ulgi. Co więcej, Sąd dodał, że ze względu na późne wydanie objaśnień dotyczących stosowania ulgi część przedsiębiorców dopiero wtedy dowiedziało się o istnieniu IP BOX[5]. Ponadto wspomniane objaśnienia rekomendują uprzednie uzyskanie pozytywnej interpretacji od KIS, w związku z czym część przedsiębiorców odkłada decyzję o jej zastosowaniu w czasie. Należy przy tym podkreślić, że powołany wyrok, jak i inne podobne w tym zakresie, nie jest jeszcze prawomocny, a Naczelny Sąd Administracyjny nie wypowiedział się w tej kwestii (na razie utrzymuje się więc spójna linia orzecznicza sądów administracyjnych, według której nie można prowadzić ewidencji retrospektywnie).

Z kolei popularność samego IP BOX, jak i czynniki wpływające na jej dynamikę można dostrzec, przyglądając się wnioskom o interpretację indywidualną napływającym do KIS[6].

Decyzja Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim pokazuje jednak perspektywę dobrych zmian w kierunku ułatwienia stosowania IP BOX – dalszym krokiem powinno być zaimplementowanie przez organy podatkowe bardziej sprzyjającego i ufnego podejścia do samych podatników.

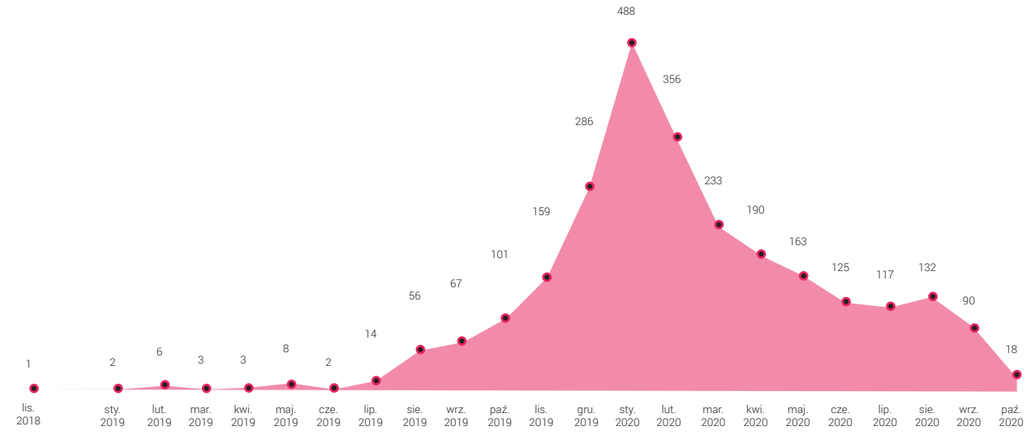

Wykres 3. Dynamika napływu wniosków o interpretację indywidualną do KIS w sprawie IP BOX okresie od listopada 2018 do października 2020 r.
Źródło: Opracowanie własne

5. Zob. https://www.rp.pl/Podatek-dochodowy/309099909-Brak-ewidencji-na-biezaco-nie-przekresla-prawa-do-IP-Box.html

6. Zbiorczej analizie ilościowej poddaliśmy 2620 interpretacji indywidualnych napływających do KIS w sprawie IP BOX w okresie od listopada 2018 do października 2020 r. Dane pozyskaliśmy z ogólnodostępnej bazy interpretacji indywidualnych Krajowej Informacji Skarbowej, a ich wyboru dokonaliśmy na podstawie zawartości hasła IP BOX w samej interpretacji. Biorąc pod uwagę brak możliwości pozyskania oficjalnie opracowanych danych, ponieważ instytucja nie prowadzi bieżących statystyk, dane zostały oparte na podstawie ogólnodostępnych źródeł. W związku z tym analiza obarczona jest możliwym błędem szacunkowym. Niemniej ogólne tendencje wynikające z analizy pokrywają się z pozostałymi wnioskami i informacjami przedstawionymi w niniejszym raporcie.

W okresie od listopada 2018 do października 2020 r. złożono około **2620** takich wniosków. Około 99% z nich wpłynęło do KIS dopiero po publikacji objaśnień Ministerstwa Finansów w kwestii wykorzystania IP BOX. Z 1870 wniosków możliwych do dokładniejszej analizy 97% dotyczyło jednoosobowej działalności gospodarczej (JDG). Potwierdza to, że realnie ulga dopiero wtedy zyskała szerszą rozpoznawalność wśród przedsiębiorców, a obecnie jest najbardziej popularna właśnie wśród JDG zajmujących się tworzeniem oprogramowania. Jednocześnie widać, że najwięcej przedsiębiorców decydowało się na złożenie wniosku w okresie od października 2019 do marca 2020 r., tj. bezpośrednio poprzedzając okres rocznego rozliczenia podatkowego. Świadczy to – po pierwsze – o bardzo niskiej bazowej świadomości podatników w zakresie IP BOX. Po drugie – o tym, że przedsiębiorcy odkładali decyzję o rozpoczęciu procesu wykorzystania ulgi w czasie m.in. z powodu potrzeby zaangażowania dodatkowych zasobów oraz trudności interpretacyjnych samych przepisów.

Co więc zrobić, by podatnicy częściej decydowali się na IP BOX? Kluczowe w tej kwestii wydaje się podejście organów podatkowych. Sami podatnicy wykazują chęć, by z ulgi skorzystać, decydują się na działania badawczo-rozwojowe, a następnie ich komercjalizację. Problemem jest jednak kwestia niskiego zaufania do organów, co przekłada się na obawę przed ewentualną kontrolą. Co więcej, objaśnienia Ministerstwa Finansów przyczyniły się do wzrostu popularności ulgi, ale przy jednoczesnym znacznym napływie samych interpretacji. Są dwa główne powody takiej reakcji podatników. Po pierwsze – same objaśnienia rekomendują złożenie wniosku o interpretację indywidualną[7]. Po drugie – wyjaśnienia ministerstwa dotyczące IP BOX zrodziły wiele nowych kontrowersyjnych kwestii, co powoduje, że złożenie interpretacji staje się nie tyle dobrą praktyką, ile sposobem na stwierdzenie, czy podmiot może z ulgi skorzystać.

Uproszczenie wymogów co do wykorzystania ulgi w zakresie prowadzenia bieżącej ewidencji z całą pewnością przyczyniłoby się do wzrostu zastosowania IP BOX w Polsce.

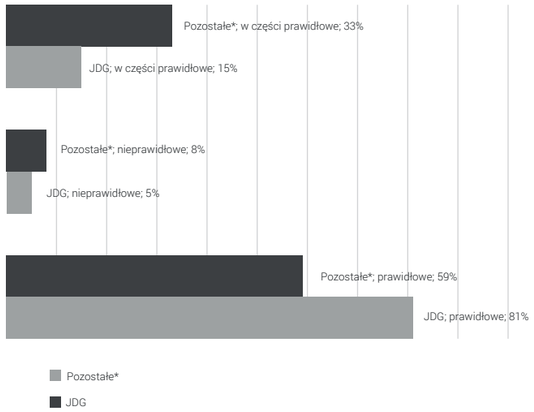

Wykres 4. Podział wnioskodawców o interpretację indywidualną w zależności od oceny interpretacji i formy prawnej działalności podatnika w okresie od listopada 2018 do grudnia 2020 r.
Źródło: Opracowanie własne
**- Spółka akcyjna bądź Spółka z o. o.*

7. Warto przy tym zauważyć, że jednoosobowe działalności gospodarcze charakteryzowały się z reguły mniejszym odsetkiem nieprawidłowych bądź częściowo prawidłowych interpretacji indywidualnych.

“

Niestety, tak jak w przypadku większości przepisów podatkowych w Polsce, tak i w odniesieniu do IP BOX, przepisy objaśniające możliwość skorzystania z ulgi nie są jasne. Świadczy o tym chociażby to, że KiS zalała lawina nowych wniosków oraz zapytań, dopiero gdy Ministerstwo Finansów wydało objaśnienia w zakresie IP Box, pół roku od ich wejścia w życie. Nie dziwi mnie to, gdyż wspomniane objaśnienia, które mają na celu rozwianie niejasności, tak naprawdę zrodziły kolejne pytania.

Milena Kaniewska-Środecka
Tax Advisor & Transfer pricing,
Tax Research Doradztwo Podatkowe

Prognozowanie przyszłości ulgi nie jest jednak proste – na wykorzystanie zachęty wpływ ma wiele czynników, zarówno na płaszczyźnie opłacalności i efektywności rozwiązania dla podatnika, jak i warunków, które muszą zostać spełnione, by ulga zyskała na popularności i zaufaniu przedsiębiorców. Te obserwacje znajdują odzwierciedlenie w liczbach. Przyglądając się danym w zakresie rozwoju polskiego sektora działalności badawczo-rozwojowej, zauważamy dynamiczny wzrost nakładów kierowanych na ten cel, jak i podmiotów decydujących się na korzystanie z ulgi B+R (więcej o tym – zob. str. 7). W latach 2016-2019 liczba jej beneficjentów rosła w średnim rocznym tempie na poziomie 57%. Co więcej, systematycznie zwiększa się udział podatników korzystających z zachęty w całkowitej liczbie podmiotów prowadzących działalność badawczo-rozwojową.

2016	2017	2018	2019	Kategoria danych
4 871	5 102	5779	5 863	Liczba podmiotów prowadzących działalność B+R
638	1 186	1842	2 469	Liczba beneficjentów ulgi B+R
13%	23%	32%	42%	Procentowy udział beneficjentów ulgi B+R w liczbie podmiotów prowadzących działalność B+R

Tabela 5. . Dynamika wzrostu liczby beneficjentów ulgi B+R
Źródło: Opracowanie własne

W przypadku IP BOX w pierwszym roku stosowania tej ulgi liczba jej beneficjentów wyniosła 32% liczby podmiotów prowadzących działalność B+R. Wartość ta zbliżona jest do analogicznego stosunku w przypadku ulgi B+R z 2018 r., gdzie jej wykorzystanie regularnie rośnie od 2016 r. w dużym tempie. **Pozwala to na optymistyczną prognozę dla ulgi IP BOX w kolejnych latach przy możliwym dwucyfrowym rocznym wzroście odsetka beneficjentów zachęty. Dokładna wartość zmiany zależy jednak od jakości kooperacji między organami podatkowymi a przedsiębiorcami – konieczny jest dobrze moderowany dialog, by trafnie nazywać potrzeby podatników i odpowiadać na nie odpowiednio przygotowanym wsparciem, dostosowanym do możliwości państwa.** ◆

IP BOX a inne ulgi podatkowe:
porównanie i ryzyko zastąpienia

Polski system podatkowy oferuje kilka ulg mających zachęcić przedsiębiorców do podejmowania działań rozwojowych. IP BOX oraz CIT estoński są ulgami o charakterze dochodowym, natomiast B+R i najmłodsza ulga na robotyzację (przynajmniej w dotychczasowych założeniach) – kosztowym. Największa konkurencja występuje między IP BOX a CIT-em estońskim, ponieważ obie zachęty skupiają się na dochodowej stronie stymulacji rozwojowej działalności podatnika. Największe powiązanie istnieje natomiast między ulgą IP BOX oraz ulgą B+R. Najmniejszym zagrożeniem dla popularności IP BOX jest prawdopodobnie ulga na robotyzację. Przewidywania te zweryfikować może tylko czas.

▪ Mechanikę działania **IP BOX** szczegółowo opisaliśmy na str. 7-13 niniejszego raportu. W uproszczeniu można powiedzieć, że ulga ta **pozwala podatnikowi na zatrzymanie większej części zysków uzyskanych z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej i efektywny wzrost rozporządzalnego dochodu.** Ustawodawca nie narzuca beneficjentowi specjalnych wymogów czy ograniczeń w kwestii tego, na co dane środki powinny zostać wykorzystane.

▪ Mechanika **ulgi B+R**. Ulga badawczo-rozwojowa to zachęta o charakterze kosztowym pozwalająca na korzystanie z preferencji podatkowych w PIT lub CIT. Działa na zasadzie **ponownego rozpoznania określonych kosztów poniesionych w związku z prowadzeniem działalności badawczo-rozwojowej.** Przepisy ustawy o CIT oraz ustawy o PIT zawierają zamknięty katalog dziewięciu rodzajów kosztów kwalifikowanych, które mogą być ponownie odliczone od podstawy opodatkowania dzięki uldze B+R. Koszty te to w istocie nakłady przeznaczane na finansowanie odpowiedniej infrastruktury, wyspecjalizowanego personelu, praw ochronnych czy innych procesów i należności powiązanych z prowadzeniem szeroko pojętej działalności badawczo-rozwojowej. W celu skorzystania z ulgi B+R podatnik zobowiązany jest także do wyodrębnienia wspomnianych kosztów w ewidencji. Co więcej, ulga zakłada iż jej potencjalnymi beneficjentami mogą zostać podmioty osiągające przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych.

Z ulgi B+R podatnik może skorzystać, jeśli spełnia warunki wskazane w art. 18d 18e ustawy o CIT:

1. prowadzi działalność badawczo rozwojową lub jest podmiotem posiadającym status CBR,
2. uzyskuje przychody inne niż z kapitałów pieniężnych,
3. poniósł wydatki na działalność B+R,
4. koszty poniesione na działalność B+R mieszczą się w ustawowym katalogu kosztów kwalifikowanych,
5. koszty na działalność B+R stanowią dla niego koszt uzyskania przychodu w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o CIT,
6. wyodrębnił koszty kwalifikowane w ewidencji rachunkowej,
7. kwota kosztów kwalifikowanych odliczonych nie przekroczyła limitów określonych w art. 18d ust. 7 pkt 1 3 ustawy o CIT,
8. wykazał koszty kwalifikowane w zeznaniu CIT lub PIT za rok, w którym poniósł te koszty,
9. wykazał wysokość kosztów z podziałem na rodzaje w załącznikach do zeznania rocznego CIT BR lub PIT BR.

Warto podkreślić, że przedsiębiorca prowadzący działalność badawczo rozwojową nie może skorzystać z ulgi B+R, jeśli koszty kwalifikowane zostały mu zwrócone w jakiejkolwiek formie (np. w formie dotacji, grantów) lub zostały odliczone od podstawy obliczenia podatku (art. 18d ust. 5 ustawy o CIT).

Ulga B+R zyskuje co roku na popularności, a procentowy udział beneficjentów zachęty wśród wszystkich podmiotów prowadzących działalność o charakterze badawczo-rozwojowym zauważalnie wzrasta (zob. str. 8). Niemniej ulga ta nie jest pozbawiona ograniczeń. Do najważniejszych należy brak możliwości ponownego rozpoznania kosztów zatrudnienia osób, które współpracują z podatnikiem w oparciu o umowę o współpracę (w ramach kontraktów B2B).

W przypadku IP BOX oraz ulgi B+R warto przyjrzeć się możliwym scenariuszom stosowania:

1. zastosowanie wyłącznie ulgi B+R;
2. zastosowanie wyłącznie 5-procentowego opodatkowania na zasadzie IP BOX;
3. zastosowanie zarówno ulgi B+R, jak i preferencji IP BOX – podatnik nie może jednak „łączyć" ich w odniesieniu do tego samego dochodu, tj. nie może skorzystać z ulgi B+R, obliczając podstawę opodatkowania z art. 24d ustawy o CIT (odpowiednio art. 30ca ustawy o PIT). Innymi słowy w tym samym roku podatkowym podatnik może zastosować ulgę B+R oraz IP BOX wobec **różnych kategorii dochodu** (B+R wobec dochodu opodatkowanego na zasadach ogólnych oraz IP BOX wobec dochodu z kwalifikowanego IP).

Mimo tych objaśnień Ministerstwa Finansów wykorzystanie ulgi IP BOX oraz ulgi B+R w tym samym roku podatkowym (punkt 3) wciąż stwarza problemy podmiotom potencjalnie zainteresowanym takim rozwiązaniem. Aby lepiej zrozumieć tę opcję, warto przyjrzeć się jej na przykładzie liczbowym:

Sytuacja podatnika:
W ramach prowadzonej działalności gospodarczej podatnik prowadzi również działalność badawczo-rozwojową, która stanowi około 40% jego działalności ogółem.
W okresie od stycznia do lipca 2020 r. podatnik poniósł 80 000 zł kosztów związanych z rozwojem KPWI. W lipcu 2020 r. wytworzył KPWI i rozpoczął jego komercjalizację. W okresie od lipca do grudnia 2020 r. uzyskał 120 000 zł dochodu z tego KPWI. Pozostałe dochody podatnika w całym 2020 r. wyniosły 180 000 zł.

W zeznaniu rocznym za 2020 r. podatnik może skorzystać zarówno z ulgi IP BOX – w odniesieniu do uzyskanych dochodów z KPWI, jak również z ulgi B+R, którą będzie mógł odliczyć od pozostałego dochodu.

Wysokość podatku do zapłaty bez zastosowania żadnej ulgi (przypadek bazowy):

300 000 zł * 19% = 57 000 zł

W tym przypadku zakładamy, że w prawie podatkowym nie funkcjonują ani ulga IP BOX, ani ulga B+R. Wysokość podatku to 19% całości uzyskanego dochodu

Wysokość podatku do zapłaty z zastosowaniem wyłącznie ulgi B+R:

220 000 zł * 19% = 41 800 zł (oszczędność w wysokości 15 200 zł w stosunku do pierwotnie płaconego podatku w wysokości 57 000 zł)

Gdzie 220 000 zł to dochód powstały w wyniku ponownego odliczenia od uzyskanych przez podatnika dochodów wynoszących 300 000 zł kosztów kwalifikowanych w wysokości 80 000 zł (zakładamy brak funkcjonowania ulgi IP BOX)

Wysokość podatku do zapłaty z zastosowaniem wyłącznie ulgi IP BOX:

180 000 zł * 19% + 120 000 zł * 5% = 40 200 zł (oszczędność w wysokości 16 800 zł)

Gdzie 120 000 zł to dochód pozyskany z konkretnego KPWI, a kwota 180 000 zł to dochód pozostały.

Wysokość podatku do zapłaty z zastosowaniem obu ulg:
100 000 zł * 19% + 120 000 *5% = 25 000 zł (oszczędność w wysokości 32 000 zł)

Gdzie dochód z konkretnego KPWI to 120 000 zł, a pozostałe dochody podatnika wynoszą 100 000 zł, co stanowi wynik pomniejszenia uzyskanych w 2020 r. dochodów pozostałych w wysokości 180 000 zł o wysokość kosztów kwalifikowanych (tj. 80 000 zł).

Stosowanie ulgi IP BOX i B+R w tym samym roku podatkowym stwarza bardzo silny stymulant rozwoju, który z całą pewnością zostanie dostrzeżony przez potencjalnych beneficjentów. Co więcej, ulgi te mają **najszerszy zakres odbiorców – mogą być stosowane przez każdy podmiot, który prowadzi działania o charakterze innowacyjnym** – dlatego to właśnie o nich należy myśleć jako głównych stymulantach rozwoju polskiej innowacji na płaszczyźnie zachęt podatkowych.

“

Ulgi B+R i IP BOX mają wspólne korzenie – działalność badawczo-rozwojową, ponieważ kiedy prowadzimy działania B+R możemy skorzystać z ulgi B+R, a kiedy te działania zakończą się wynikiem pozytywnym i zaczniemy uzyskiwać dochody z tego tytułu możemy skorzystać z ulgi IP Box. Nie można skorzystać z IP BOX, jeśli wcześniej nie prowadziło się działalności w obszarze badań i rozwoju. Między obiema tymi zachętami nie widzę dużego zagrożenia konfliktem, czy też potencjału wypierania jednej ulgi przez drugą, gdyż mają one zastosowanie do różnych etapów projektów B+R, a opłacalność rozliczenia danej ulgi jest uzależniona od indywidualnej sytuacji podatnika. Istnieją jednak wątpliwości, w jaki sposób podatnik może je stosować jednocześnie, jeżeli etapy projektów B+R będą się przenikały.

Milena Kaniewska-Środecka
Tax Advisor & Transfer pricing,

- Grupa potencjalnych odbiorców **CIT-u estońskiego** jest mniejsza niż w przypadku IP BOX i B+R. Aby skorzystać z tej ulgi, podatnik musi prowadzić działalność innowacyjną i uwzględnić dodatkowe ograniczenia, najważniejsze z których to:
1. maksymalna wartość przychodu = 100 mln zł;
2. udziałowcami mogą być wyłącznie osoby fizyczne.

Tymczasem praktyka pokazuje, że przedsiębiorstwa wykazujące szczególny potencjał w zakresie innowacyjności oferowanych przez siebie rozwiązań zyskują zainteresowanie zagranicznych udziałowców. Ci zazwyczaj działają jednak w formie osoby prawnej. Ponadto pod CIT estoński kwalifikują się jedynie spółki z o.o. oraz spółki akcyjne. W uproszczeniu, beneficjentami tej zachęty mogą zatem zostać mikro-, małe i średnie polskie przedsiębiorstwa, których przychody nie przekraczają kwoty 100 mln zł. Warto również zauważyć, że co do mechaniki działania samej ulgi CIT estoński odróżnia się od IP BOX w sposób znaczny. **Ulga ta pozwala na efektywne odroczenie płacenia podatku przy założeniu reinwestowania dodatkowych środków w rozwój przedsiębiorstwa.**

Co ważne, **ulgi tej nie można stosować jednocześnie z IP BOX ani z ulgą B+R,** co wynika bezpośrednio z ustawy o CIT. Prowadzi to do sytuacji, w której możliwy konflikt pomiędzy ulgami nabiera realnej formy. Mimo tego należy pamiętać, że CIT estoński to zachęta, która już według założeń wyłącza ze swoich beneficjentów jednoosobowe działalności gospodarcze, a to one według badań stanowią podstawę podatników decydujących się na IP BOX. Reasumując, mimo że ryzyko zastąpienia IP BOX CIT-em estońskim jest realne, należy je ocenić jako umiarkowane, i to w określonych przypadkach.

- **Ulga na robotyzację** to odmienny przypadek, gdyż dotyczy specyficznej działalności – takiej, w której stosuje się roboty do usprawnienia procesów produkcyjnych. Nie wszyscy mogą z niej skorzystać ze względów praktycznych – nie każdy prowadzi działalność, w której wysoki stopień robotyzacji jest potrzebny.
Ocena możliwych konfliktów ulgi na robotyzację z pozostałymi zachętami pozostaje w sferze domysłów, gdyż ulga ta jest w fazie opracowywania. Choć nie wiadomo, jak będzie wyglądało jej połączenie z innymi ulgami, na podstawie doniesień można przypuszczać, że jest bardziej podobna do ulgi B+R niż do CIT-u estońskiego. Według założeń odliczeniu będzie podlegało 50% kosztów poniesionych na inwestycje w robotyzację. Nie zakłada się uzależnienia ulgi od branży i wielkości, tak jak ma to miejsce w przypadku CIT-u estońskiego. Sugeruje to, że ulga będzie ogólnodostępna, funkcjonując podobnie do zwolnienia dla B+R, natomiast konflikt między ulgą na robotyzację a IP BOX nie powinien wystąpić. Ze względu na roboczy stan prac nad ulgą sytuacja może się zmienić.

PODSUMOWANIE

Największe realne ryzyko spadku zainteresowania ulgą IP BOX należy widzieć w przypadku przedsiębiorstw kwalifikujących się do CIT-u estońskiego. Zarówno ulga na B+R, jak i ulga na robotyzację (według dotychczasowych założeń) stanowią raczej uzupełnienie rozwiązania dla podatników komercjalizujących KPWI. Organy podatkowe powinny jednak poświęcić szczególną uwagę kwestii wykorzystania tych zachęt w tym samym roku podatkowym, gdyż wspólnie mogą stanowić silny bodziec dla rozwoju innowacyjności w Polsce. ◆

Ulga i główne zastosowanie	Wymogi, jakie musi spełnić podatnik, by móc skorzystać z ulgi	Szacowana liczba beneficjentów ulgi	Określenie możliwości jednoczesnego skorzystania z ulg
IP BOX Działalność badawczo-rozwojowa związana z wytworzeniem, rozwinięciem lub ulepszeniem prawa własności intelektualnej	• prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej bezpośrednio związanej z wytworzeniem, rozwinięciem lub ulepszeniem prawa własności intelektualnej; • wytworzenie, rozwinięcie lub ulepszenie przedmiotu kwalifikowanego prawa własności intelektualnej w ramach prac B+R; • osiągnięcie dochodów z kwalifikowanego IP; • ustalenie ile dochodu z kwalifikowanego IP można objąć 5-procentową stawką; • prowadzenie szczegółowej ewidencji kwalifikowanych IP;	**1918**	**B+R** – dopuszczalne w określonych przypadkach **CIT estoński** – wyłączone na podstawie art. 28h ustawy o CIT **Ulga na robotyzację** – brak danych
Ulga B+R Działalność badawczo-rozwojowa	• prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej (B+R); • ponoszenie kosztów kwalifikowanych na działalność B+R; • wyodrębnienie kosztów kwalifikowanych w ewidencji; • uzyskiwanie przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych;	**2469**	**IP Box** – dopuszczalne w określonych przypadkach **CIT estoński** – wyłączone na podstawie art. 18aa ustawy o CIT **Ulga na robotyzację** – brak danych
CIT estoński Działalność badawczo-rozwojowa	• mikro-, małe i średnie spółki kapitałowe (z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjne), których przychody nie przekraczają 100 mln zł; • udziałowcami są wyłącznie osoby fizyczne; • nie posiadają udziałów w innych podmiotach; • zatrudniają co najmniej 3 osoby z wyłączeniem udziałowców/akcjonariuszy; • przychody pasywne nie przewyższają przychodów z działalności operacyjnej; • wykazują nakłady inwestycyjne; • nie sporządza za okres opodatkowania ryczałtem sprawozdań finansowych zgodnie z MSR; • złoży zawiadomienie o wyborze ryczałtu do urzędu skarbowego w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, w którym stosuje ryczałt; **Wszystkie te kryteria muszą być spełnione jednocześnie.** Wyłączenia podmiotowe np. przedsiębiorstwa finansowe, pożyczkowe, podmioty powstałe w wyniku restrukturyzacji.	Około **200 tys.** podatników według szacunków MF (potencjalna wielkość całej grupy docelowej)	**B+R** – wyłączone na podstawie art. 18aa ustawy o CIT **IP Box** – wyłączone na podstawie art. 28h ustawy o CIT **Ulga na robotyzację** – brak danych
Ulga na robotyzację* Działalność badawczo-rozwojowa w zakresie automatyzacji z wykorzystaniem robotów	**Brak szczegółowych warunków – założenia:** • ulga ma być dostępna dla wszystkich firm, bez znaczenia na wielkość lub branżę, przy czym głównym adresatem ulgi mają być firmy produkcyjne, które chcą zrobotyzować proces produkcji; • ulga obejmie podatników PIT i CIT; • ma dotyczyć kosztów poniesionych na inwestycje w robotyzację; • ma obowiązywać przez 5 lat – do 2025 r.;	n/a	n/a

Źródło: Opracowanie własne.
** Ulga na robotyzację mimo planowanego wprowadzenia w życie 1 stycznia 2021 r. wciąż nie jest dostępna dla podatników. Wstępne założenia mówią o pojawieniu się ulgi w polskim systemie podatkowym w drugim kwartale 2021 r.*

Centrala firmy w Warszawie
ul. Skaryszewska 7
03-802 Warszawa, Polska

www.krgroup.pl

GROUP

O RAPORCIE

Ulga IP BOX została wprowadzona, aby pobudzić rynek nowych technologii i innowacyjnych rozwiązań. Czy spełnia wyznaczone jej cele? Kto o niej wie i kto z niej korzysta? Co dzięki temu zyskuje? Kim są śpiący beneficjenci – jakie branże i jakie firmy powinny przyjrzeć się uldze? Po dwóch latach działania IP BOX w Polsce znamy już odpowiedzi na te pytania. Wiemy też, co warto zrobić, by ułatwić podatnikom CIT i PIT korzystanie z ulgi. Niniejszym raportem inicjujemy debatę na ten temat. A jest o czym rozmawiać – analiza danych, tendencji i prognoz pozwala sądzić, że czas uwolnienia potencjału IP BOX przypadnie na rok finansowy 2021-2022.